

Republika e Kosovës - Republika Kosova - Republic of Kosovo
Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development

MERA 3

ULAGANJE U FIZIČKU IMOVINU U PRERADI I PROMETU POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA

PROGRAM ZA RURALNI RAZVOJ 2023

UPUTSTVO ZA APLIKANTA

1. DEFINICIJE

Izrazi i skraćenice koji se koriste u ovom Administrativnom uputstvu imaju sledeća značenja:

- **"MPŠRR"** - označava Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja;
- **"ARBK"** - označava Agenciju za registraciju biznisa na Kosovu;
- **" ARP (ARP)"** - označava Agenciju za razvoj poljoprivrede;
- **„PRR 2023 (PZHR)“** – označava Program ruralnog razvoja za 2023. godinu;
- **"Mera 1"** - znači investicije u fizičku imovinu poljoprivrednih gazdinstava;
- **"Mera 3"** - znači investicije u fizičku imovinu u preradi i marketingu poljoprivrednih proizvoda;
- **"Mera 7"** - znači diversifikaciju poljoprivrednih gazdinstava i razvoj poslovanja;
- **„Mera 5“** – znači priprema i implementaciju lokalnih razvojnih strategija – LEADER pristup;
- **" Poziv za apliciranje"** - označava javni poziv za prihvatanje prijava;
- **„Aplikant“** – označava fizičko ili pravno lice koje se prijavljuje za korišćenje projekta PRR 2023;
- **" Aplikacija"** - označava popunjen obrazac prijave sa svim dokumentima koje zahteva ARP ;
- **„Projekat“** – označava dokument koji predviđa planiranu investiciju za podršku iz PRR 2023, koji podnosi aplikant;
- **"Selekcija"** - označava izbor projekata, prema rangiranim bodovima;
- **„Kriterijumi za izbor “** – označava kriterijume koje Upravljačko telo mora definisati, kako bi se osigurali prioriteta finansiranja najboljih projekata koji zadovoljavaju potrebe identifikovane u SWOT analizi i ciljeve definisane u PRR 2023;
- **" Korisnik"** - označava fizičko ili pravno lice, koje je izabrano za korisnika nakon procene aplikacije, potpisivanja ugovora i finansiranja projekta od strane MPŠRR ;
- **" Stopa javne podrške"** - znači doprinos iz javnog budžeta za implementaciju projekta;

- **"Ugovor"** - znači ugovor potpisan između korisnika i ARP za implementaciju projekta koji koji je dobio;
- **"Prihvatljivi troškovi"** - označavaju troškove koji su podržani finansijskim sredstvima;
- 1.21. **„Drvenasto voće“** – znači jabuke, kruške, šljive, trešnje, orasi, lješnjake, trešnje, kajsije, breskve, dunje;
- 1.22. **"Bobičasto voće"** - znači ribizle, maline, kupine i borovnice;
- 1.23. **" Period implementacije projekta"** - označava period za implementaciju projektnog roka definisanog u administrativnom uputstvu i ugovoru potpisanom između korisnika i ARP;
- 1.24. **„Zahtev za isplatu“** – znači podnošenje zahteva za isplatu prihvatljivih troškova, dokazanih važećim fakturama za troškove realizacije projekta;
- 1.25. **" Ex-post kontrola"** - označava kontrolu investicija na licu mesta nakon implementacije projekta sufinansiranog iz Programa ruralnog razvoja ako je projekat u skladu sa uslovima ugovora zaključenog između ARP i korisnika;
- 1.26. **"IBF"** - označava identifikacioni broj farme;
- **"NDŠP"** znači nedrvni šumski proizvodi;
- 1.28. **"LAB"** - znači lekovito aromatično biljke;
- 1.29. **"Farma"** - označava proizvodnu jedinicu sa tehničkog i ekonomskog aspekta kojom upravlja poljoprivrednik u kojoj se odvijaju poljoprivredne aktivnosti i aktivnosti ruralnog razvoja;
- 1.30. **"Proširenje"** - znači proširenje postojećeg objekta.

2 NAMENA I FINANSIJSKA SREDSTVA ZA MERU 3

2.1 Uvod

Vodič za aplikante ima za cilj da pomogne aplikantima u pripremi njihovih prijava, da razjasni uslove podobnosti, opšte kriterijume, posebne kriterijume, druge kriterijume podobnosti, sistem bodovanja, prihvatljive investicije, neophodnu dokumentaciju za prijavu, evaluaciju projekata, obaveštenje aplikanta o rezultatima evaluacije, procedure nabavki, kazne u slučaju nepravilnosti ili pokušaja prevare, kao i druga važna pitanja za sprovođenje Mere 3.

Uloga Vodiča za podnosiocje prijava (u daljem tekstu Vodič) je da detaljno razjasni odredbe predstavljene u Meri 3, a ne da ih ponavlja, stoga on ne zamenjuje meru već treba da se pročita (zajedno sa prilogima) kako bi se izbegle greške tokom aplikacije.

Mera je dokument koji predstavlja ciljeve javne podrške privatnim investicijama, kroz grantove, i to čini na jednom tehničkom jeziku. Mera 3 ima za cilj podršku investicijama u industriju prerade hrane u četiri podsektora: prerada mleka, prerada mesa, prerada voća i povrća i proizvodnja vina. Meru je pripremio osoblje Upravljačkog organa, na osnovu nezavisnih studija za sektore i konsultacije sa zainteresovanim stranama.

2.2. Finansijska sredstva za ovu meru (budžet).

	MERA 3	Budžet	%
1	Prerada mleka	500.000,00	14.29
2	Prerada mesa	500.000,00	14.29
3	Prerada mesa peradi/ investicije klaonice	500.000,00	14.29
4	Prerada voća i povrća/sabirna tačka	500.000,00	14.29
5	Prerada vina	700.000,00	20.00
6	Sabirna mesta/depoi	800.000,00	22.86
	Ukupan budžet	3.500.000,00	100.00

3.2 Krajnji korisnici:

Krajnji korisnici:

- Korisnici mogu biti preduzeća za preradu poljoprivrednih proizvoda registrovana u Kosovskoj agenciji za registraciju poslovanja u relevantnom podsektoru i odobrena/registrovana od strane AHV pre datuma prijave;
- Kandidati u sektoru vina takođe moraju biti registrovani u registru proizvođača vina na Kosovu.

3. ZAJEDNIČKI KRITERIJUMI PRIHVATLJIVOSTI

3.1.Vrste podržanih preduzeća:

- Svi aplikanti ove mere moraju biti registrovani u Registru poljoprivrednih gazdinstava i ARBK;
- Ova Mera podržava mala i srednja preduzeća, definisana na osnovu Zakona br. 04/L-220 za strane investicije, (Službeni list br. 1/09 januar 2014).

a. Ekonomska održivost preduzeća

Ekonomska održivost podnosioca zahteva se mora pokazati kroz poslovni plan. Svi aplikanti moraju dostaviti biznis plan, u skladu sa modelom koji zahteva Agencija za razvoj poljoprivrede. Aplikant mora u poslovnom planu pokazati ekonomsku održivost preduzeća na kraju implementacije projekta. Preduzeće mora pokazati da može redovno izmirivati svoje obaveze i dugove, bez ugrožavanja normalnog funkcionisanja preduzeća.

Poslovni plan mora sadržavati detaljan opis planiranih investicija i aktivnosti, u skladu sa zahtevima AHV za unapređenje standarda. Takođe, poslovni plan treba da pokaže kako će implementacija projekta dovesti do poboljšanja ukupnog učinka poljoprivredno-prehrambenog preduzeća kroz predstavljanje finansijske/ekonomske perspektive održivosti.

Ocenu finansijske/ekonomske održivosti i perspektivu kontinuiteta investicija ocenjuje ARP, kako bi se osigurao odabir projekata najvišeg kvaliteta u smislu finansijske/ekonomske održivosti. Model poslovnog plana priprema ARP i biće objavljen na web stranici Agencije i MPŠRR.

b. Nacionalni standardi / standardi EU

Preduzeće mora jasno demonstrirati investicioni plan u poslovanje, planove koji će uticati na sprovođenje standarda bezbednosti hrane i smanjenje rizika prema kategorizacijama. Pre podnošenja zahteva za isplatu ARP, svaki projekat mora biti ocenjen od strane AHV-a ako su ispunjeni minimalni glavni nacionalni standardi u skladu sa važećim zakonima.

Korisnici, zajedno sa zahtevom za isplatu i drugom dokumentacijom, moraju dostaviti Izveštaj u prilogu sa Kontrolnim listama AHV-a kojim se potvrđuje da je investicija u skladu sa minimalnim nacionalnim standardima. Sva preduzeća korisnici na kraju implementacije moraju ispuniti nacionalne standarde u skladu sa važećim zakonima.

Aplikanti moraju imati Izveštaj/zapisnik (ne stariji od šest meseci) koji izdaje AHV o postojećem stanju operatera i koje standarde moraju ispuniti. Prema zahtevima AHV za unapređenje standarda, poslovni plan mora sadržavati detaljan opis planiranih investicija i aktivnosti.

Pre konačnog zahteva za isplatu u ARP-u, podržana investicija mora ispuniti relevantne nacionalne standarde koji su na snazi u vezi sa zaštitom životne sredine, javnim zdravljem, dobrobiti životinja i zaštitom na radu.

c. Drugi kriterijumi podobnosti (prihvatljivosti)

U slučaju projekata koji uključuju izgradnju, proširenje, renoviranje ili samo oprem, podnosioci zahteva moraju dostaviti:

- Potvrda o vlasništvu (posedovni list) parcele u koju će se ulagati; (U slučajevima kada se zemljište/objekat daje u zakup, posedovni list zemljišta na kojem se nalazi zemljište/objekat mora biti na ime zakupodavca);
- U slučaju da se zemljište ili objekat iznajmljuje, overen ugovor o zakupu na najmanje 10 godina, računajući od godine podnošenja zahteva. Ugovori potpisani i overeni za iznajmljivanje pre roka za podnošenje zahteva moraju pokrivati vremenski period od najmanje 5 godina od dana odobrenja ;
- Ugovor mora sadržavati i saglasnost vlasnika (zakupodavca), da se investicija izvrši u njegovo zemljište/objekat.;
- Ako je zemljište ili neka druga imovina u koju će se investirati suvlasništvo, podnosilac zahteva mora doneti saglasnost suvlasnika i kopije ličnih dokumenata;
- Kopija plana parcele na kojoj će se izvršiti investicija;
- Kopije skica objekata;
- Svi korisnici projekata u vrednosti od preko 50.000 eura, obavezni su da najmanje 1 kalendarsku godinu od dana potpisivanja ugovora, angažuju bar jednog diplomiranog ili od onih koji su na poslednjoj godini studija poljoprivrednih nauka, prehrambene tehnologije ili

agroekonomije, sa ciljem ostvarivanja radne prakse. Angažovano lice mora imati istu ili približnu stručnu spremu kao sektor, što se dokazuje notarski overenim ugovorom.

3.2 Pored ovih dokumenata, u slučaju izgradnje, proširenja ili renoviranja objekata potrebna su i sledeća dodatna dokumenta:

- Podnosilac zahteva koji aplicira za investicije za upravljanje otpadom i ispuštenim vodama, u slučaju prijave, treba da donese idejni projekat sa dimenzijama i predračunima;
- Predračun troškova materijala i predviđenih radova;
- Saglasnost nadležnog organa (Opštine) za građevinsku dozvolu, u slučaju projekata izgradnje/proširenja, ali ne i u slučaju projekata renoviranja;
- U slučaju izgradnje/renoviranja/dogradnje, podnosioci zahteva moraju dostaviti i tehnički projekat plana izgradnje/renoviranja/dogradnje;
- Svi podnosioci zahteva moraju imati izmirene ili korigovane poreske obaveze, porez na dohodak i druge primenjive poreze;
- Zemljište/objekat na kojem će se realizovati investicija, odnosno postaviti oprema kupljena prema projektu, prihvatljivo je za investicije čak i ako je pod hipotekom (bilo da je vlasništvo ili iznajmljeno), sa izuzetkom investicija za izgradnju/proširenje objekata D kategorije i za sabirne punktove/skladišta gde nije prihvatljiva njihova izgradnja na zemljištu pod hipotekom.

3.3 Pre zahteva za isplatu Agenciji za razvoj poljoprivrede, korisnik mora dostaviti :

- Građevinsku dozvolu nadležnog organa (Opštine), za parcelu na kojoj se planira da se realizuje investicija, nije potrebna za projekte renoviranja;
- U slučaju izgradnje/dogradnje sa osnovnom površinom većom od 10m² potrebna je građevinska dozvola;
- Procena uticaja na životnu sredinu, ako je to zakonom predviđeno;

3.4 Ostale odredbe za obaveštavanje:

- Korisniku se ne može dati novi projekat ako prethodni projekti nisu završeni u skladu sa ugovorom potpisanim sa ARP;
- Projekti finansirani Programom ruralnog razvoja 2023 ne mogu biti finansirani i od Kancelarije EU na Kosovu ili bilo kojeg drugog lokalnog ili međunarodnog javnog donatora;
- U slučaju da je korisnik dobio podršku za isti projekat još od nekog drugog donatora, podrška mu se ne daje ili ako ju je dobio biće prinuđen da vrati primljena sredstva, a prema njemu će se primeniti kaznene mere u skladu sa važećim zakonodavstvom;
- Podnosiocu zahteva se ne može dodeliti novi projekat ako nije završio preliminarnu investiciju. Ako je potencijalni korisnik prethodno bio korisnik bilo kog projekta MPŠRR-a u poslednjih pet (5) godina i nalazi se u periodu praćenja, pre potpisivanja novog ugovora sa ARP-om, mora izvršiti proveru kako bi se izvršila verifikacija prethodnog projekta. Ako projekat nije održavan i/ili nije funkcionalan, ne može se zaključiti novi ugovor;
- Svi korisnici koji su u svom biznis planu naveli da će otvarati nova radna mesta i za to su dobili bodove, tokom procene moraju ih kreirati i svedočiti o tome sa uplatom penzijskog doprinosa i poreza na zarade počevši bar od poslednjeg meseca pre zahteva za zadnju otplatu. Korisnici imaju obavezu da ova radna mesta drže popunjena radnicima sa punim radnim vremenom, sve dok traje period praćenja.

3.5. Prihvatljivost zajedničkih investicija

Prihvatljive investicije su ograničene na one uključene u Listu investicija za meru 3:

- Izgradnja/renoviranje objekata. Izgradnja će biti prihvatljiva samo za kategoriju " D", dok će investicije u opremu biti prihvatljive za sve kategorije ("A", " B", "C" i "D");
- Kupovina novih mašina i opreme, uključujući kompjuterske programe neophodne za rad proizvodnih linija ili druge primarne funkcije vezane za glavne aktivnosti preduzeća;
- Investicije u preradu mleka, mesa, voća i povrća, kao i proizvodnju vina, uključujući marketinške investicije za njihovu promociju;
- Prihvatljivi troškovi marketinga za sve mere iz Mere 3 su: priprema i štampanje kataloga, prospekata, brošura, postera i sl. za promociju proizvoda, ali ne i za njihovu distribuciju. Takođe, prihvatljivi marketinški troškovi su proizvodnja promotivnih audio i video spotova, ali ne i njihova medijska distribucija;
- Maksimalna vrednost prihvatljivih marketinških troškova je ograničena na 5% ukupnih prihvatljivih troškova, ali ne više od 10.000 €;
- Ostali troškovi u vezi sa projektom, kao što su: Troškovi za arhitektu, za inženjera i troškovi za prethodne studije, kao i vađenje relevantnih dokumenata i dozvola prihvatljivi su do 7% prihvatljivih troškova ali ne više od 15.000€ , dok su troškovi za pripremu poslovnog plana prihvatljivi do 3% prihvatljivih troškova za projekat, ali ne više od 5.000€;
- Administrativni troškovi, čak i ako nastanu pre potpisivanja ugovora, prihvatljivi su samo ako projekat izabere i ugovori Agencija za razvoj poljoprivrede.

4. INVESTICIJE U PROIZVODNJU OBNOVLJIVE ENERGIJE

- U okviru ove investicije podržava se proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora za „sopstvenu potrošnju“ (tj. proizvodni kapacitet pozajmljene/deponovane energije u mrežu je u proseku jednak utrošenoj električnoj energiji tokom godine). Ovo se opravdava činjenicom da, pošto se električna energija ne može skladištiti, ako se ne troši, mora se pustiti u mrežu, elektromreža se može zamisliti kao skladište električne energije u koje se unosi i povlači tokom godine u sličnim količinama i različitim tempom.
- Sopstvenu potrošnju treba kontrolisati u fazi u kojoj je projekat predstavljen/ocenjen.
- Investicija se smatra prihvatljivom kada (teoretski) energetska kapacitet postrojenja za obnovljivu energiju („investicija“) ne prelazi 120% trogodišnje prosečne potrošnje preduzeća.

5. STEPEN JAVNE PODRŠKE

- Intenzitet pomoći (javna pomoć) je 50% od ukupnog iznosa prihvatljivih troškova za projekat;
- Minimalna vrednost prihvatljivih troškova po projektu u okviru ove mere je 50.000 €;
- Maksimalna vrednost prihvatljivih troškova po projektu u okviru ove mere je 400.000 €;
- Kao prihvatljiv trošak za sve podmere biće i angažovanje jednog studenta na poslednjoj godini ili tek diplomiranog u oblasti prehrambene tehnologije ili stočarstvo/zootehnika. Vrednost podrške MPŠRR-a iznosiće 2.400 eura javne podrške u kalendarskoj godini, što se dokazuje putem notarizovanog ugovora;
- Maksimalna javna podrška za programski period (2023-27) za Meru 3 ne može prekoračiti iznos od 600.000 € po korisniku;
- Podnosilac zahteva može aplicirati sa više projekata tokom perioda implementacije ovog programa u različitim godinama, pod uslovom da su prethodni projekti uspešno završeni i da javna podrška ne prelazi gore navedeni iznos.

6. ROK ZA IMPLEMENTACIJU

- Rok za realizaciju projekata ove mere je 10 meseci od dana potpisivanja ugovora sa ARP;
- Nakon ovog perioda, korisnik ima dodatnih 15 dana da pripremi dokumentaciju i podnese zahtev za isplatu;
- ARP može produžiti period implementacije za najviše 2 meseca, ako za to postoje valjani razlozi, kao što su neprikladni klimatski uslovi, dovoz neke specifične mehanizacije iz druge zemlje. Period početka implementacije definisan je ugovorima.

7. SEKTOR PRERADE MLEKA, MESA I KLANICE

7.1. Posebni kriterijumi podobnosti:

- Svi podnosioci zahteva moraju biti registrovani u Kosovskoj agenciji za registraciju preduzeća (ARBK) sa relevantnom delatnošću i odobreni od AHV pre datuma podnošenja zahteva;
- Kandidati kategorije "A", "B" i "C" nisu prihvatljivi u slučaju izgradnje novog objekta, dok su prihvatljivi u slučaju renoviranja postojećeg objekta i investicija u opremu;
- Kandidati kategorije "D" ispunjavaju uslove samo u slučaju izgradnje novog objekta i zatvaranja postojećeg objekta. Investicije u opremu/procesne linije za ovu kategoriju su prihvatljiva ako je izgradnji objekta dat prioritet u poslovnom planu.

7.2. Prihvatljive investicije

- Investicije u izgradnji/renoviranje mlekara. Investicije u izgradnji novih mlekara prihvatljiva samo za podnosiocce zahteva koji su u trenutku podnošenja zahteva u kategoriji "D";
- Investicije u opremu za poboljšanje higijene, kvaliteta i sigurnosti proizvoda; (posebno za postizanje HACCP i/ili ISO 22000 standarda) Ne finansira se HACCP i/ili ISO 22000 sertifikat;
- Investicije u opremu za poboljšanje zaštite životne sredine, posebno za upravljanje otpadom i tretman otpadnih voda;
- Investicije u specijalizovana sredstva za transport mleka od farmera do objekta i mlečnih proizvoda od objekta do tržišta (uključujući specijalizovana vozila za hladni transport);
- Investicije u opremu za nove proizvode i modernu ambalažu;
- IT oprema, digitalizacija, hardver i softver za nadzor, kontrolu i upravljanje;
- Laboratorije i oprema za kontrolu kvaliteta;
- Investicije u tehnologiju za proizvodnju obnovljive energije;
- Investicije u rashladnu opremu;
- Investicije u marketing.

7.3. Prihvatljive investicije za pod meru prerada mesa i klanice

- Investicije u izgradnji/renoviranje postojećih objekata, uključujući hladnjače sa opremom. Investicije u novogradnju, prihvatljive samo za podnosiocce zahteva koji su u vreme podnošenja zahteva u kategoriji "D";
- Investicije u opremu za preradu mesa i klanice;
- Investicije u opremu za poboljšanje higijene, kao i kvaliteta i sigurnosti proizvoda (posebno

za postizanje HACCP i/ili ISO 22000 standarda) *HACCP i/ili ISO 22000 sertifikacija se ne finansira*;

- Investicije u opremu za poboljšanje zaštite životne sredine, posebno za upravljanje otpadom i tretman otpadnih voda;
- Investicije u opremu za kontrolu kvaliteta, uključujući relevantne laboratorije;
- Investicije u opremu za hlađenje i zamrzavanje za skladištenje gotovih proizvoda;
- IT oprema, digitalizacija, hardver i softver za nadzor, kontrolu i upravljanje;
- Specijalizovana vozila za prevoz sirovina i gotovih proizvoda;
- Investicije u tehnologiju za proizvodnju obnovljive energije;
- Investicije u marketing.

8. SEKTOR PRERADE VOĆA I POVRĆA

8.1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti za podmeru prerade voća uključujući krompir, povrće i sabirna mesta/skladišta poljoprivrednih proizvoda

- Svi podnosioci zahteva moraju biti registrovani u Agenciji za registraciju preduzeća Kosova (ARBK), sa relevantnom delatnošću i registrovani od strane AHV pre datuma podnošenja zahteva;
- U slučaju investicija u postojeća sabirna mesta/skladišta, minimalni kapacitet skladištenja mora biti najmanje 1000 m³. U slučaju proširenja postojećeg objekta, ovaj objekat mora imati minimalni kapacitet od 500 m³, dok prošireni objekat mora dostići minimalni kapacitet od 1000 m³.

8.2. Prihvatljive investicije:

- Investicije u renoviranje objekata za preradu;
- Dozvoljene su investicije u sabirna mesta/skladišta poljoprivrednih proizvoda, izgradnju/proširenje/renoviranje i investicije u opremu;
- Investicije u linije za konzerviranje/pasterizaciju voća i povrća;
- *Ne finansiraju se* investicije u opremu za poboljšanje higijene, kao i kvaliteta i sigurnosti proizvoda (posebno za postizanje HACCP i/ili ISO 22000 standarda), HACCP i/ili ISO 22000 sertifikacije;
- Investicije u objekte i opremu za tretman nakon žetve, za sušenje, sortiranje i skladištenje;
- Investicije u opremu za pakovanje, etiketiranje, uključujući linije za punjenje, omote i drugu specijalizovanu opremu;
- Investicije u opremu za rashladni lanac, uključujući skladišta za hlađenje i zamrzavanje, tunele za zamrzavanje, rashladna transportna vozila i drugu opremu potrebnu za osiguranje kontinuiteta u lancu hlađenja;
- Investicije u opremu za poboljšanje zaštite životne sredine, posebno za upravljanje otpadom i tretman otpadnih voda;
- Investicije u opremu za kontrolu kvaliteta, uključujući relevantne laboratorije;
- Specijalizovana vozila za transport sirovina i gotovih proizvoda, sa i bez hlađenja;
- IT oprema, digitalizacija, hardver i softver za nadzor, kontrolu i upravljanje;
- Investicije u tehnologiju za proizvodnju obnovljive energije;
- Investicije u marketing.

9. SEKTOR PROIZVODNJE VINA

9.1. Posebni kriterijumi prihvatljivosti za proizvodnju vina:

- Preduzeća upisana u Registar proizvođača vina i u Kosovskoj agenciji za registraciju poslovanja pre datuma prijave imaju pravo da podnesu zahtev, proizvođači vina moraju najmanje 50% sirovine (grožđa) obezbediti od drugih proizvođača (ne sopstvene proizvodnje).
- Ovaj kriterijum se ne odnosi na proizvođače vina koji poseduju više od 50 ha vinograda. Aplikanti moraju dokazati da su prijavili godišnju proizvodnju vina i preostale zalihe.

9.2. Prihvatljive investicije za proizvodnju vina:

- Investicije u renoviranje objekata za proizvodnju i preradu vina;
- Investicije u opremu za preradu vina;
- Investicije u opremu za poboljšanje higijene, kao i kvaliteta i sigurnosti proizvoda (posebno za postizanje HACCP i/ili ISO 22000 standarda) *HACCP i/ili ISO 22000 sertifikacija se ne finansira* ;
- Investicije u opremu za pakovanje, za etiketiranje, uključujući linije za punjenje, ambalažu i drugu specijalizovanu opremu;
- Investicije u tehnologiju za proizvodnju obnovljive energije;
- Investicije u opremu i aparate za kontrolu kvaliteta vina, uključujući relevantne laboratorije;
- IT oprema, digitalizacija, hardver i softver za praćenje, kontrolu i upravljanje proizvodnjom vina;
- Investicije u marketing.

10. PROCEDURE ZA IMPLEMENTACIJU PROJEKATA

10.1. Poziv za podnošenje prijava

Agencija za razvoj poljoprivrede je odgovorna za izradu, objavljivanje i pozivanje za prijave i uputstva za podnosiocima prijava, u skladu sa kriterijumima i procedurama definisanim u Administrativnom uputstvu.

10.2. Procedura za podnošenje i razmatranje prijava

Procedura za podnošenje i razmatranje prijava su:

- Prijava se vrši putem online web-modula na web stranici ARP www.ARP-ks.net, u kojoj se nalazi link "online prijava" koji vodi u modul za online prijavu. U web-modulu se registruje projekat i učitavaju se potrebni dokumenti za prijavu u PDF formatu.
- Nakon završetka procesa online prijave, počinje administrativno razmatranje prijave;
- Proces evaluacije prijave;
- Javno objavljivanje preliminarnih rezultata evaluacije projekta;
- Obaveštavanje farmera o rezultatu evaluacije projekta;
- Žalbeni rok/ Pravo na žalbu;
- Prva provera na terenu;
- Odobrenje/Odbijanje projekata;
- Žalbeni rok;

- Potpisivanje ugovora između korisnika i ARP-e;
- Vreme izvođenja investicija;
- Podnošenje zahteva za isplatu od strane korisnika vrši se u ARP;
- Administrativna kontrola paketa zahteva za plaćanje;
- Druga kontrola na terenu;
- Kaznene mere u slučaju nepravilnosti tokom realizacije projekata;
- Ovlašćenje i izvršenje plaćanja;
- Kontrola nakon realizacije projekta;
- Odluka o povratu finansijskih sredstava;
- Pravo na žalbu.

Upravni postupak se završava u roku od 45 dana, nakon završetka procesa prijave do izveštaja o evaluaciji/objavljivanja preliminarnih rezultata o podršci, u skladu sa članom 98 Zakona br. 05/L - 031 za opšti upravni postupak.

U slučajevima složenosti upravnog predmeta, rok se može odgoditi na osnovu člana 99. Zakona br. 05/L-031 za opšti upravni postupak.

10.3. Podnošenje prijava

- Online aplikacija mora imati učitane svu traženu dokumentaciju u roku za prijavu;
- U online aplikaciju mora biti uključen projekat sa svim potrebnim dokumentima za prijavu;
- Podnosilac prijave se može prijaviti samo jednom u okviru programa ruralnog razvoja 2023. godine;
- Podnosiocu prijave se ne može dati novi projekat, ako prethodni projekat nije završen u skladu sa ugovorom potpisanim sa ARP;
- Podnosilac prijave osigurava da su sve informacije i podneti dokumenti jasni i tačni;
- Podnosilac prijave dobija onlajn obaveštenje putem elektronske pošte o podnošenju prijave;
- U slučaju pojavljivanja tehničkih problema po prijemu prijave, zatraže se pojašnjenje od IT odeljenja tokom administrativne kontrole.

10.4. Kontrola, evaluacija i odobravanje prijava u ARP-e

- Kontrola i evaluacija prijava moraju početi nakon isteka roka za prijavu;
- Popunjene prijave podležu daljoj evaluaciji prihvatljivih troškova i proceni ekonomske i finansijske održivosti;
- Ako su projekat ili zahtev ocenili stručnjaci iz relevantne oblasti, pregled projekta ili zahteva se odlaže dok stručnjaci iz relevantne oblasti ne daju preporuku;
- Prihvatljivost troškova se proverava i odobrava, upoređujući ih sa referentnim cenama/cenovnicima odobrenim od MPŠRR;
- Projekt/aplikacija se može odabrati za podršku samo ako dostigne minimalni prag od 50 bodova do maksimalnog praga od 100 bodova. Minimalni prag je postavljen kako bi se osiguralo da podržani projekti donose dovoljnu dodanu vrednost sektoru;
- Nakon evaluacije i bodovanja projekata, preliminarna lista evaluacije projekata ruralnog razvoja se javno objavljuje na zvaničnoj internet stranici MPRR i ARP-e;
- Oglas za objavljivanje preliminarne liste potencijalnih korisnika evaluacione liste prijava projekata ruralnog razvoja se vrši na zvaničnom sajtu MPŠRR i ARP-e;
- ARP putem e-maila i SMS poruka mora obavestiti sve podnosiocima prijave o objavljivanju liste preliminarnih procena projekata ruralnog razvoja istog dana;
- Podnosioci prijave koji se smatraju potencijalnim korisnicima imaju pravo da se jave u ARP

u roku od osam (8) kalendarskih dana od dana prijema obaveštenja kako bi dobili informativno pismo i ocenu svog projekta;

- Žalbeni rok počinje narednog dana, nakon objavljivanja preliminarne liste potencijalnih korisnika projekata ruralnog razvoja;
- Istog dana, Lista potencijalnih korisnika/odabranih projekata se šalje Upravi za kontrolu u ARP na prvu terensku kontrolu, koja mora početi odmah;
- Na osnovu izveštaja sa prve kontrole na terenu i izveštaja žalbenog procesa odobravaju se za finansiranje projekti ruralnog razvoja i odobrava se konačna lista korisnika projekata ruralnog razvoja, koja se mora objaviti na sajtu MPŠRR i ARP. ;
- Svi aplikanti moraju biti obavješteni o izboru ili odbijanju njihovog projekta;
- Nakon odobravanja projekata, sastavljanja konačne liste korisnika projekata ruralnog razvoja i obavještanja korisnika aplikantata, potpisuje se ugovor između korisnika i ARP;
- Podnosilac prijave se poziva da potpiše ugovor o sufinansiranju projekta u roku od pet (5) dana nakon prijema informativnog pisma za odobrenje projekta;
- Nakon potpisivanja ugovora, korisnik je u obavezi da pristupi realizaciji projekta prema ugovoru.

10.5. Kriterijumi za izbor

Kako bi ste se osigurali da investicija ispunjava ciljeve mere, prihvatljivim projektima će se dodeliti bodovi, prema sledećim prioritetima

Br.	Kriterijumi za izbor	Bodovi
1.	Investicije u postizanje nacionalnih standarda sigurnosti hrane;	25
2.	Investicije u projekte za poboljšanje položaja poljoprivrednika u lancu vrednosti (zaključivanje ugovora/notarsko overavanje) ¹⁰ ;	20
3.	Investicije u proizvodnju energije u preduzeću iz obnovljivih izvora (min. 10% od prihvatljive investicije) ¹¹ ;	20
4.	Investicije koje se odnose na tretman otpada, prečišćavanje vode i/ili korišćenje otpadnih proizvoda - cirkularna ekonomija;	15
5.	Investicije koja vode ka inovacijama i diversifikaciji proizvodnje; Uvođenje najmanje dva nova proizvoda (ili dve različite vrste vina);	10
6.	Podnosioci prijava su imali pozitivno poslovanje u poslednje 2 godine (vidi dokument: Opšte stanje deklaracija i drugih transakcija PAK-a);	5
7.	Otvaranje radnih mesta (jedan bod za svakog novozaposlenog radnika, ali ne više od 5 bodova ukupno).	5
Ukupno		100

¹⁰ Investicije u projekte za poboljšanje položaja poljoprivrednika u lancu vrednosti (zaključivanje ugovora/notarski overeni ugovori)

a) da je najmanje 80% ugovorenih mlečnih sirovina iz lokalne proizvodnje;

b) da je najmanje 30% sirovine ugovorenog mesa iz domaće proizvodnje;

c) da najmanje 80% sirovina ugovorenog voća, povrća i grožđa bude iz lokalne proizvodnje;

(ovo se mora dokazati notarskim ugovorima, dok se vlastita proizvodnja dokazuje poslovnim planom)

(ovo se mora dokazati notarizovanim ugovorima, dok se vlastita proizvodnja preduzeća dokazuje biznis planom).

¹¹ Korisnik koji je planirao investicije u proizvodnju obnovljive energije i ostvari bodove za tu namenu, dužan je ovu investiciju iskoristiti i održavati aktivnom za namene koje je predvidio poslovnim planom. Ako se tokom svake kontrole od strane službenika

ARP (ad-hoc ili ex-post) utvrdi da se investicije u obnovljive izvore energije ne koriste kako je predviđeno poslovnim planom, onda će se kazniti prema važećem zakonodavstvu.

Pojašnjenje: Za sve mere i podmere u slučajevima kada aplikanti imaju isti broj bodova, prednost imaju ranije dostavljeni projekti.

10.6. Evaluacija poslovnog plana

Aplikacije sa prihvatljivom investicionom vrednošću iznad 50.000€ moraju sadržati biznis (poslovni) plan, prema modelu predstavljenom u prilogu, zbog ekonomske isplativosti i biznis plan mora da sadrži povraćaj investicija i novčani tok.

Neke informacije koje su uključene u poslovni plan treba uzeti u obzir za bodovanje aplikacija. Takođe, ovi dokumenti predstavljaju izvor podataka za popunjavanje obrasca za indikator.

Podaci/informacije predstavljeni u okviru ovih dokumenata mogu se proveriti u svim postojećim bazama podataka (Registar gazdinstava, registar za identifikaciju životinja, katastarski registar vinograda, sLPIS itd.), moraju biti potkrepljeni dodatnim dokumentima – vidi prilog i moraju biti predmet kontrole na terenu pre nego što se ugovor potpiše, pre uplate sredstava i nakon završetka projekta, tokom perioda naknadne kontrole. Poslovni plan ili predlog projekta mora u potpunosti da poštuje model pripremljen od MPŠRR. Sva poglavlja moraju biti obrađena; nepoštovanje bilo kog poglavlja je dovoljan razlog za odbijanje aplikacije. Dostavljanje dodatnih poglavlja biće zanemareno tokom evaluacije projekta.

Sledeći sadržaji su deo evaluacije poslovnog plana i predloga projekta

1. Sva poglavlja i potpoglavlja su obrađena: ako nije relevantno onda treba razjasniti razlog;
2. Najmanje 1 (jedan) specifičan cilj mere je ispunjen;
3. Povraćaj investicija dokazuje da dodatna dobit (dodatni prihod – dodatni trošak), pokriva troškove investicija (obračunava se samo privatno sufinansiranje), za manje od 10 godina;
4. Procenjuje se da aplikant ima dovoljno osoblja (zaposlenih) za funkcionisanje preduzeća;
5. Predložene kupovine/izgradnje su u skladu sa potrebama aplikanta;
6. Cene za kupovinu/izgradnju su razumne;
7. Raspored nabavki/izgradnje je realan i daje mogućnost da se investicija završi u periodu implementacije koji je predviđen u smernicama;
8. Predstavljen proizvodni kapacitet pre i posle investicije;
9. Predviđeno povećanje proizvodnih kapaciteta je u potpunosti dokazano na osnovu predložene investicije;
10. Opisan je tehnološki proces i primenjena tehnologija;
11. Tehnološki proces je kompatibilan sa postojećom imovinom plus planiranim investicijama i pruženim uslugama;
12. Potencijalni dobavljači i potencijalni klijenti su;
13. Tržišna strategija je stvarna;
14. Za sve prihvatljive i neprihvatljive investicije tačno su prikazane vrednosti javne pomoći i privatnog finansiranja;
15. Bilans toka gotovine na kraju svakog meseca mora biti pozitivan u naredne 3 godine nakon završetka investicije;
16. Ukupni prihodi su u skladu sa proizvodnim kapacitetom;
17. Ukupni prihodi u obračunu povraćaja investicija su u skladu sa ukupnim prihodima proizvodnje prikazanim u indikatorima uticaja;
18. Aplikant nije stvorio veštačke uslove da stekne prednost.

10.7. Rangiranje na listi

Svi projekti koji su prošli kriterijume podobnosti, nakon evaluacije, moraju biti rangirani na listi na osnovu osvojenih bodova i eventualno vremena prijave. Izbor korisnika vrši se počev od kandidata sa najvećim brojem bodova i nastavlja se sve dok se ne potroši predviđeni budžet..

Procedure dodele grantova i obaveštenje aplikanta

Nakon administrativne kontrole i evaluacije, ARP priprema preliminarni izveštaj koji uključuje: 1) Prihvatljive projekte, ocenjene kao i potencijalne korisnike, 2) Prihvatljive i ocenjene projekte i 3) Neprihvatljive projekte (koji nisu ispunili kriterijume podobnosti - odbijeni). Preliminarni izveštaj potpisuju odgovorni službenici i izvršni direktor ARP i objavljuje se na sajtu ARP i sajtu MPŠRR i informacije se šalju aplikantu putem sms-a i e-maila. Podnosioci zahteva koji ne dobiju informacije putem sms-a i e-maila mogu doći u ARP radi informacija u vezi sa svojom prijavom od dana nakon objavljivanja preliminarnog izveštaja na web-sajtu ARP-a, aplikant ima rok od 30 dana (kalendarskih) da podnese žalbu Komisiji za razmatranje žalbi u ARP.

Napomena: U slučaju da korisnik nakon potpisivanja ugovora odustane od realizacije projekta, obaveštavanjem ARP-a gubi pravo na prijavu za narednu godinu.

Korisnici koji nakon potpisivanja ugovora ne realizuju projekat i ne obaveste ARP da se povuku, gube pravo na prijavu u naredne tri godine.

10.9. Odbijanje projekata

Aplikant se odbija ako:

- Dokumentacija je nekompletna;
- Ne ispunjava kriterijume podobnosti;
- Troškovi se ne mogu potvrditi kao prihvatljivi;
- Projekat nije ekonomski održiv prema ARP;
- U slučaju prevare u bilo kojoj fazi postupka;
- Ako projekat finansiran javnom podrškom nije funkcionalan prema projektu/biznis planu i ugovoru;
- U slučaju nepoštovanja uslova ugovora o finansiranju projekta;
- Aplikant koji se prijavi za javnu investiciju takođe će biti odbijen ako ne izvrši proces nabavke u skladu sa važećim pravilima nabavke;
- Aplikant se obaveštava o projektu koji je odbijen odlukom koju je donela Agencija za razvoj poljoprivrede;
- Odluka o odbijanju detaljno sadrži razloge za odbijanje.

10.10. Plaćanje projekta

- Plaćanje za Meru 3 se vrši u dve rate, prvi deo javne podrške u vrednosti od 50% vrši se u vidu akontacije nakon potpisivanja ugovora sa korisnikom, uz obezbeđenje bankarske garancije, dok se preostali deo od 50% uplaćuje nakon provere završetka opšte investicije;
- Bankarska garancija mora biti obezbeđena samo za akontaciju od 50% javne podrške;
- Bankarska garancija mora biti obezbeđena za vremenski period do realizacije poslednje uplate od strane ARP-e, odnosno do poslednje odluke žalbene komisije. Svaki zahtev za dodatnim rokom mora biti pokriven bankarskom garancijom;
- Maksimalna javna pomoć za period realizacije Programa za poljoprivredu i ruralni razvoj 2023-2027 za Meru 3 iznosi šest stotina hiljada (600.000) € po korisniku;

- Aplikant može konkurisati sa više projekata tokom perioda implementacije Programa za poljoprivredu i ruralni razvoj 2023 – 2027, u različitim godinama, pod uslovom da su prethodni projekti uspešno završeni i da javna podrška ne prelazi iznos utvrđen ovom pod -masom.

NAPOMENA: PDV je neprihvatljiv trošak i plaća ga korisnik! I druge neprihvatljive troškove snosi korisnik. Svaki pokušaj prevare, kao što su: falsifikovanje faktura, manipulacija procedurama nabavke, kupovina polovnih automobila ili opreme ili bez serijskog broja i tehničkih podataka biće kažnjen neplaćanjem onog dela koji je predmet prevare i može imati dodatne kazne. do potpunog izuzimanja od plaćanja.

10.11. Neprihvatljivi troškovi za mere

Neprihvatljivi troškovi za mere su:

- Porezi, uključujući PDV, sa izuzetkom nepovratnog PDV-a za fizička lica i preduzeća koja ne prijavljuju PDV;
- Carinski porezi i akcize;
- Kupovina i zakup zemljišta i postojećih zgrada;
- Novčane kazne, finansijske kazne i sudski troškovi;
- Operativni troškovi;
- Polovne mašine i oprema;
- Mašine i oprema bez serijskog broja i tehničkih podataka, osim zanatske opreme;
- Bankarske obaveze, kamate, troškovi žiranta i slične obaveze;
- Troškovi razmene, devizne obaveze i gubici, kao i drugi finansijski rashodi;
- Doprinosi u naturi;
- Kupovina poljoprivrednih inputa, jednogodišnjih biljaka i njihova sadnja;
- Troškovi održavanja i amortizacije;
- Troškovi za plate zaposlenih u poslovima upravljanja, implementacije, praćenja i kontrole;

10.12. Zahtev za isplatu

- Korisnici koji su završili investiciju prema ugovoru podnose zahtev za isplatu Regionalnim kancelarijama ARP;
- Obrazac zahteva za plaćanje može se preuzeti sa web stranice ARP-a ili se može dobiti u Regionalnom uredu ARP-a;
- Zahtev za isplatu sa kompletiranom dokumentacijom podnosi se u fizičkoj kopiji, te CD-u ili USB-u sa skeniranom dokumentacijom, lično od strane korisnika ili od strane ovlaštene osobe, kako je definisano Ugovorom o finansiranju projekta;
- Ukoliko zahtev za isplatu nije kompletan sa svim dokumentima prema ugovoru, službenik ARP ne prihvata Zahtev za isplatu, već ga registruje tako što korisniku daje kopiju i traži od njega da dopuni relevantnu dokumentaciju u roku od pet (5) dana;
- Ukoliko korisnik ne dostavi kompletnu dokumentaciju u roku koji je predviđen, zahtev za isplatu se odbija;
- Nakon administrativne kontrole zahteva za isplatu, Direkcija za kontrolu u ARP vrši drugu kontrolu na terenu kako bi se uverila da je investicija izvršena u skladu sa odobrenim predlogom projekta/biznis planom i pismom odobrenja;
- U slučaju tehničkih grešaka u paketu zahteva za plaćanje, aplikant mora biti obavešten da ispravi tehničke greške u roku od pet (5) dana;
- Ako korisnik ne ispravi dokumentaciju sa tehničkim greškama u roku iz stava 7. ovog člana, ovaj dokument se odbija;
- Na osnovu Procene Izveštaja o kontroli sa terena i dostavljenih računa, sa zahtevom za

plaćanje i cenovnikom ARP-a, ARP donosi Odluku o uplati u roku od 60 dana i obaveštava korisnika putem Informativnog pisma;

- Ne vrši se ni jedna isplata korisnicima za koje se utvrdi da su stvorili veštačke uslove za primanje isplata;
- Ako se zahtev za isplatu ne prihvati ili je javna podrška smanjena, korisnik mora biti obavešten putem Informativnog pisma;
- Od dana podnošenja zahteva za isplatu do izvršenja uplate ne treba da prođe više od (90) dana, osim ako rok nije prekoračen iz objektivnih razloga;
- Pre podnošenja zahteva za isplatu, korisnik mora na mestu investicija postaviti znak sa logom MPSRR/ARP veličine 100cmx50cm* utvrđenog prema prilogima 1, 2, 3, 4, i 5 ovog administrativnog uputstva;
- Plaćanje se mora izvršiti u roku od (30) dana od dana donošenja Odluke o isplati;
- U slučaju osporavanja odluke o isplati ili odluke o odbijanju plaćanja, korisnik ima pravo žalbe;
- ARP formira posebnu Komisiju za žalbe u vezi sa odlukom o raskidu ugovora, odlukom o isplati, odlukom o odbijanju i odlukom o isključenju na tri godine.
- Protiv odluke Komisije, stranka ima pravo da u roku od 30 dana podnese tužbu za upravni spor nadležnom sudu.

10.13. Stopa terenskih kontrola

- ARP je u obavezi da na terenu proveri po stopi od 100% sve projekte koji su odabrani kao korisnici PRR 2023 i da proveri ispunjenost kriterijuma za finansiranje;
- Nakon podnošenja Zahteva za isplatu, Direkcija za kontrolu ARP je dužna proveriti realizaciju investicija putem kontrole na terenu. U ovom slučaju, korisnik je dužan da bude prisutan prilikom izrade kontrole na terenu najkasnije 5 dana nakon obaveštenja ARP-a;
- Ponovna inspekcija na terenu se vrši u određenim slučajevima i na zahtev odgovarajućih direkcija ARP;
- Na osnovu kontrolnog izveštaja za verifikaciju, zahteva za plaćanje sa priloženom dokumentacijom za investicije i referentnim cenovnikom, vrši se odobrenje plaćanja;
- ARP sprovodi naknadnu kontrolu za verifikaciju svih projekata odabranih za finansiranje najmanje pet (5) godina, od dana izvršenja poslednje uplate. U ovom slučaju, korisnik je dužan da prisustvuje kontroli na licu mesta najkasnije 5 dana nakon obaveštenja ARP-a;
- ARP posebnom odlukom imenuje komisiju za super nadzor projekta.

10.14. Posebna kontrola

Za posebnu kontrolu na terenu, u slučajevima investicija u građevinarstvo i investicija za koje je potrebna posebna stručnost, ARP može angažovati stručnjake iz relevantnih oblasti koji će izvršiti stručnu procenu.

10.15. Dokumentacija potrebna za plaćanje

- Zahtev za isplatu mora sadržavati original dokumenata traženih zahtevom za isplatu i CD sa skeniranim dokumentima;
- Uplate iznad iznosa od petsto eura (500,00€) se vrše putem bankovnog transfera i moraju biti overene izvodima sa tekućeg računa;
- Za uplate manje od petsto eura (500,00 eura), ako je plaćanje izvršeno u gotovini, potrebno je

obezbediti račun i fiskalni kupon, a ako je plaćanje izvršeno preko banke, potrebno je dostaviti uplatnicu za bankarski transfer.

10.16. Žalbeni postupak za aplikante

- Kandidati koji su nezadovoljni rezultatom evaluacije imaju pravo žalbe na odluke ARP;
- Žalba se mora uputiti Komisiji za razmatranje žalbi;
- Aplikant može podneti pismenu žalbu u roku od 30 dana od dana objavljivanja preliminarne liste potencijalnih korisnika projekata ruralnog razvoja;
- Komisija za razmatranje žalbi u roku od 30 dana od dana podnošenja žalbe dužna je dati pisani odgovor, sa punim obrazloženjem, upućenim podnosiocu žalbe;
- Komisija za razmatranje žalbi većinom glasova svojih članova donosi odluku kojom:
  - o Odbacuje žalbu na odluku ARP-a o oceni relevantnog projekta;
  - o Odobrava žalbu i poništava odluku ARP-a o oceni relevantnog projekta i donosi meritornu odluku.
- Tokom procesa razmatranja žalbi, Komisija za razmatranje žalbi može tražiti potrebne informacije od ARP-a, vršiti terenske posete i tražiti informacije direktno od strane u vezi sa relevantnim projektima;
- Protiv pravosnažne odluke u redovnom upravnom postupku žalba nije dozvoljena, ali se tužbom može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

10.17. Komisija za razmatranje žalbi

- Komisija za razmatranje žalbi je stručno telo za razmatranje, ocenjivanje i odlučivanje po žalbama, koje čine službenici ARP i MPŠRR i osniva se odlukom MPŠRR;
- Komisija za razmatranje žalbi se sastoji od pet (5) članova, od kojih su dva (2) službenici u ARP, dok su tri (3) službenici MPŠRR;
- Članovi Komisije za razmatranje žalbi su nezavisni u radu i donose odluke u skladu sa proverenim činjenicama i stanjem;
- Član Komisije za razmatranje žalbi dužan je da:
  - o Da sprovodi kriterijume i procedure definisane ovim Administrativnim uputstvom;
  - o Bude nepristrasan;
  - o Ostvaruje pravo glasa slobodno i bez uticaja;
  - o Učestvuje na sednicama Komisije i potpisuje izveštaje o radu i relevantne odluke.
- Komisija za žalbe iz stava 2. ovog člana dužna je da donete odluke sastavi u skladu sa obrazloženjem upravnog akta definisanog u članu 48. i 49. Zakona br. 05/L-031 o opštem upravnom postupku (Službeni list br. 20. /21. juna 2016.);
- Komisija za razmatranje žalbi dužna je da o svom radu i preduzetim radnjama sačini pisani izveštaj i da najkasnije u roku od 20 dana obavesti najviše funkcionere MPŠRR i ARP, kao i zainteresovane strane najkasnije od 30 dana od dana isteka žalbenog roka.

10.18. Postupanje po sudskim predmetima

Predmeti koji se vraćaju na ponovno razmatranje i vraćanje u rad u skladu sa presudama odgovarajućih sudova, rešavaju se i odluku priprema Pravna kancelarija ARP.

10.19. Uslovi za održavanje investicije

- Investicija za koju je korisnik dobio podršku ne sme biti podvrgnuta suštinskim promenama u roku od pet (5) godina od datuma kada je primljena konačna isplata;
- Bitne promene investicije su one koje rezultiraju:
  - o Prekidom ili premeštanjem proizvodne delatnosti, u oblast koja nije obuhvaćena Programom;
  - o Promena vlasništva i mesta investicija;
  - o Suštinska promena koja utiče na prirodu, ciljeve ili uslove implementacije koja rezultira promenom početnih ciljeva.
- U slučaju vanrednih situacija koje mogu uticati na investiciju zbog elementarnih nepogoda, korisnik mora o tome obavestiti ARP u rokovima, prema ugovoru koji su potpisale dve strane.

10.20. Ex-post kontrola na terenu i procedure implementacije nakon projekta

Korisnik je dužan da vrati finansijsku podršku delimično ili u celosti u slučaju nepravilnosti nakon implementacije ugovora do kraja perioda praćenja/ex-post.

- U slučaju dokaza o nepravilnostima, korisnik će biti kažnjen u skladu sa članom 53. Zakona br. 08/L-072 o poljoprivredi i ruralnom razvoju (Službeni list Republike Kosovo, br. 8/29. mart 2023);
- Protiv Odluke iz stava 2. ovog člana korisnik ima pravo žalbe Komisiji za razmatranje žalbe, koju obrazuje izvršni direktor ARP, u sastavu od 3/5/7 članova, radi odlučivanja po žalbi.
- Protiv pravosnažnog rešenja u redovnom upravnom postupku žalba nije dozvoljena, ali se tužbom može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.
- Nakon okončanja žalbenog postupka, ARP je u obavezi da preko nadležnih organa nastavi postupak za povratak javne podrške.

11. KAZNENE ODREDBE

- Nesprovođenje ovog Administrativnog uputstva sankcionisano je kaznama definisanim u članu 53 Zakona br. 08/L-072 o poljoprivredi i ruralnom razvoju (Službeni list Republike Kosovo br. 8/27.03.2023) i važećim zakonodavstvom;
- U slučaju kršenja navedenih odredbi, ARP mora odmah obavestiti stranu o kršenju ugovora, dok ARP mora pokrenuti pravne postupke u skladu sa zakonima na snazi.

12. ZAVRŠNE ODREDBE

12.1. Zemljište pod komasacijom

Sa izuzetkom odredbi navedenih u ovom Administrativnom uputstvu, aplikanti koji imaju površinu poljoprivrednog zemljišta pod komasacijom, ali ne poseduju kopiju plana i posedovnog lista, ali imaju zakonska rešenja iz katastra o komasaciji, dozvoljava im se aplicirati za podršku u okviru PRR 2023.

Dokumentacija za opštine : Severna Mitrovica, Zvečan, Leposavić i Zubin Potok

- Podnosioci zahteva iz opština: Severna Mitrovica, Zvečan, Leposavić i Zubin Potok, koji ne mogu da pribave posedovne listove i kopiju plana od svojih opština, moraju da pribave ova dokumenta od Katastarske agencije Kosova;
- Aplikantima iz opština: Severna Mitrovica, Zvečan, Leposavić i Zubin Potok, se dozvoljava da se prijave za podršku u okviru PRR 2023 bez potvrde o porezu na imovinu.

13. SPISAK PRILOGA

Prilog br. 1 A	Obrazac za prijavu
Prilog br. 1 B	Spisak potrebnih dokumenata
Prilog br. 2	Model za izradu biznis plana
Prilog br. 3	Procedure nabavke
Prilog br. 4	Spisak prihvatljivih troškova
Prilog br. 5	Minimalni nacionalni standardi
Prilog br. 6	Zahtev za plaćanje/predujam
Prilog br. 7	Informativno pismo
Prilog br. 8	Obrazac za žalbu za agroprerađivače
Prilog br. 9	Regionalnih kancelarija Agencije za razvoj poljoprivrede
Prilog br. 10	Indikatori uticaja,
Prilog br. 11	Finansijski deo biznis plana (u Excel-u)
Prilog br. 12	Etički kodeks za konsultantske kompanije
Prilog br. 13	Promocija
Prilog br. 14	Izjava pod zakletvom / Zaloga

PRILOG BR.1 A OBRAZAC ZA APLIKACIJU (kreira se tokom procesa online prijave).

PRILOG BR . 1 B - LISTA POTREBNIH DOKUMENATA MERE 3 - 2023

Br.	Dokument	Obavezno	Opciono
1.	Obrazac za aplikaciju (sastavlja se tokom procesa onlajn prijave);	☐	
2.	Kopija važeće lične karte Republike Kosovo predstavnika kompanije	☐	
3.	Potvrda o upisu gazdinstava u registar (NIF sa prilogom) – Treba biti na ime pravnog lica i imati upisanu svu imovinu. (Kopija)	☐	
5.	Potvrda o registraciji poslovanja; Potvrda o fiskalnom broju;	☐	
6.	Poslovni plan (po modelu ARP);	☐	
7.	Iz Agencije za hranu i veterinu: a. Odluku o odobrenju - za preradu mleka i mesa; b. Odluku o registraciji - u slučaju sektora voća, povrća, vina i sabirnih mesta/skladišta.	☐	
8.	Aplikanti za proizvodnju vina: Uverenje uzgajivača iz katastarskog registra vinograda – u slučaju da postoje vinogradi obavezujuće.		☐
9.	Aplikanti za proizvodnju vina: Dokument od DVV za godišnju proizvodnju.	☐	
10.	Sertifikat iz registra proizvođača vina na Kosovu (obavezno samo za podnosiocе zahteva u sektoru vina).		☐
11.	Svi aplikanti moraju imati plaćene ili izmirene poreske obaveze, porez na dohodak i druge primenljive poreze -Uverenje od Poreske uprave Kosova- dokazuje da je podnosilac zahteva izbrisao ili izmirio poreske obaveze, porez na dohodak i druge	☐	
12.	Opšte stanje deklaracija i drugih transakcija PAK-a;		☐
13.	Spisak osoblja kompanije u trenutku kada se podnosi prijavni obrazac - iz PAK-a;	☐	

14.	Ugovor o radu predstavnika kompanije na najmanje 3 godine od dana prijave;		☐
15.	SPISAK UGOVORA sa poljoprivrednicima ako podnosilac zahteva ima ugovore sa poljoprivrednicima za nabavku sirovina. Investicije u projekte za poboljšanje položaja farmera u lancu vrednosti (zaključivanje ugovora/ notarizovnih) a) da je najmanje 80% ugovorenih mlečnih sirovina iz lokalne proizvodnje; b) da je najmanje 30% sirovine ugovorenog mesa iz domaće proizvodnje; c) da najmanje 80% sirovina ugovorenog voća, povrća i grožđa bude iz domaće proizvodnje; (ovo se mora dokazati javnobeležničkim ugovorima, dok se sopstvena proizvodnja preduzeća dokazuje biznis planom)		☐
16.	U slučaju projekata izgradnje/renoviranja/proširenja, kandidati moraju dostaviti: • Potvrda o vlasništvu (posedovni list) parcele u koju će se ulagati; - U slučaju da je zemlja uzeta po zakup, ugovor mora biti overen na najmanje 10 godina Ugovori potpisani i overeni za izdavanje pre roka za podnošenje zahteva moraju da pokrivaju vremenski period od najmanje 5 godina od dana odobrenja; • Ugovor mora da sadrži i saglasnost vlasnika (zakupodavca za investicije koje će se izvršiti u zemljište ili njegov objekat. Saglasnost može biti deo ugovora o zakupu ili odvojeno); • Kopija plana parcele na kojoj će se ulagati; • Kopije skica objekata; • Kandidati koji konkurišu za investicije za upravljanje otpadom i ispuštenim vodama u slučaju prijave moraju doneti idejni projekat sa predmerama i predračunima; • Predračun materijalnih troškova i planiranih radova.	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
17.	U slučaju izgradnje / renoviranja / proširenja, podnosioci zahteva moraju dostaviti i tehnički projekat plana izgradnje /	☐	
18.	Izveštaj/zapisnik (ne stariji od šest meseci) koji izdaje AUV o postojećem stanju operatera i koje standarde mora da ispuni.	☐	
19.	Saglasnost nadležnog organa (Opštine) za građevinsku dozvolu sa brojem parcele na kojoj se ulaže, u slučaju projekata izgradnje/dogradnje, ali ne i u slučaju projekata renoviranja.	☐	

20.	Preduzeća koja ne prijavljuju PDV: dokument odštampan sa web stranice PAK-a: http://apps.atkks.org/BizPasiveApp/VatRegist/SearchVat		☐
21.	Obrazac indikatora (sastavljen tokom procesa prijave od strane aplikanta), fizički obrazac se takođe popunjava i prilaže uz aplikaciju.	☐	
22.	Saglasnost suvlasnika, (Potpisana izjava uz koju se prilaže kopija/e lične karte/ata) u slučaju investicija u imovinu sa više vlasnika.	☐	
23.	Izjava za obećanje da su prikazani podaci tačni.	☐	

PRILOG BR. 2 MODEL ZA PRIPREMU BIZNIS PLANA

Ministarstvo poljoprivrede , šumarstva i ruralnog razvoja

Agencija za razvoj poljoprivrede

MODEL ZA PRIPREMU BIZNIS PLANA

Za projekte koje podržava Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja

BELEŠKA!

Ovaj dokument se mora poštovati u celini. Ovaj dokument nije za popunjavanje, već je model kako napisati poslovni plan. U slučaju da postoji neko poglavlje koje nije u vezi sa vašim projektom, trebalo bi da navedete takvu stvar u okviru relevantnog poglavlja.

1 Opšte informacije

1.1 Ime korisnika (sa njegovim specifičnim identifikacionim podacima) Za fizička lica:

Ime i prezime

Kompletna adresa NIF:

Broj telefona za pravna lica:

Ime preduzeća

Adresa preduzeća

Fiskalni broj

Vlasnici preduzeća
 Ovlašćeno lice za upravljanje projektom
 Broj telefona za kontakt

1.2 Glavna imovina u vlasništvu aplikanta: zemljište (sa navođenjem vrste vlasništva), oprema, mašine, životinje itd. - kao u Registru gazdinstava.

Tabela 1. Imovina podnosioca zahteva

Imovina	Datum kupovine _ / izgradnje	Nabavna vrednost za fizička lica ili poslednji bilans stanja za pravna lica	Količina (u komadima)
1. Objekti - ukupno			
1.1 detalji.....			
1. detaljno.....			
2. Oprema - ukupno			
2.1 detalji.....			
2. detaljno.....			
3. ŽIVOTINJE			
3.1 detalji.....			
3. detaljno.....			
4. To drugi - detalji			
UKUPNO			

Tabela 2. Zemlja

Br.	Region/Opština/Selo	Površina (m ²) / vrsta upotrebe	Pravni status (imovina podnosioca zahteva, porodična imovina ili uzeta pod zakup)
1			
N			

Dodajte još redova ako je potrebno

Tabela br. 3. Pregled glavnih proizvoda u prethodne dve godine

Br.	Proizvod / servis	Jedinica	Godina					
			Količina	Cena	Vrednost	Količina	Cena	Vrednost

1								
2								
3								
4								
5								
Ukupno								

Dodajte još redova ako je potrebno!

1.3. Za pravna lica

Tabela br. 4. Podaci o preduzeću

br.	Vlasnici (ime & prezime)	% akcija	Aktivnosti preduzeća	Promet 2021 godine	Promet 2022 godine
1					
2					
3					

2 Opis projekta

2.1 Naziv investicije;

2.2 Lokacija projekta (region, opština i selo);

2.3 Ciljevi;

2.4 Obrazloženje potrebe i mogućnosti investicija;

2.5 Treba napomenuti kompatibilnost između ciljeva mere i ciljeva projekta. Pojašnjenja za opšte ciljeve i najmanje jedan od ciljeva projekta mora biti predstavljen prema sledećoj tabeli:

Tabela 5. Usklađivanje programskih ciljeva sa ciljevima projekta

Opšti i specifični ciljevi	Ciljevi projekta (Pisati "x" u kvadratu pored ostvarenog cilja);	Opis načina na koji projekat ima za cilj da postigne ciljeve (upišite u kvadratiće ove kolone paralelno sa ciljem podmere;
<i>Konkurentne sposobnosti</i>	□	

Najmanje jedan od sledećih specifičnih ciljeva		
Specifični cilj mere i podmere Dizajner projekta preuzima ciljeve mere i podmere iz Programa i predstavlja ih u ovoj koloni.	□	

Tabela 6 . Tehničke i finansijske informacije

	Ciljevi projekta Napišite "x" u kvadratić pored ostvarenog cilja);	Opis načina na koji projekat ima za cilj postizanje ciljeva (upišite u kvadrate ove kolone paralelno sa ciljem podmere;
Projekat je u skladu sa potencijalom područja (obavezno);	_	
Tehnički ciljevi (barem jedan od dole upisanih je obavezan): Distribucija alata i opreme koja može da utiče na rast proizvodnje rada, poboljšanje kvaliteta poljoprivrednih proizvoda , uvođenje u proizvodnju novih tehnologija i poboljšanje uslova rada; Izgradnja i modernizacija proizvodnih objekata koji osiguravaju bolje standarde; Finansijski indikator (obavezno): Povrat investicije zahteva vreme da dodatna neto dobit pokriva troškove od investicija (**dodatna prodaja - dodatni troškovi vezano za investiciju);	<div style="text-align: center;">□</div> <div style="text-align: center;">□</div>	

<p>***Mora se podneti podnesak tamo gde je naglašeno koliko je vremena potrebno da se završi povrat investicije; Trebaju uzeti u obzir samo investicije koje direktno ostvaruju prihod</p>		
<p>**U slučaju novih voćnjaka, vinograda ili mekog voća, dodatna prodajna vrednost mora se izračunati za godinu kada počinje proizvodnja biljke. Prezentacija mora biti zasnovana na prihodima i rashodima i prikazana u tabeli.</p>	☐	

2.1 Podaci koji se odnose na radnu snagu i upravljanje projektima

2.6.1 Pravni tehnički rukovodilac (ime, prezime, pozicija u organizaciji, relevantne studije i profesionalno iskustvo);

2.6.2 Ukupan broj trenutno zaposlenih;

2.6.3 Broj novih radnih mesta stvorenih kao rezultat investicije (novi sezonski radnici);

2.6.4 Angažovanje jednog studenta koji je na posljednjoj godini studija ili je tek diplomirao tokom kalendarske godine, iz relevantne ili srodne oblasti¹ (nije kriterijum bodovanja, već kriterijum podobnosti);

3 Opis nabavki izvršenih kroz projekat

Naziv, broj, vrednost, tehničke i funkcionalne karakteristike mašina / opreme / tehnologije/ transportnih sredstava / opreme koja će se nabavljati kroz projekat i po potrebi tehnički prikaz objekata u kojima će se nalaziti oprema i alati. Kupovine treba da se zasnivaju na stvarnim i/ili projektovanim proizvodnim kapacitetima.

¹ Za projekte u iznosu od preko 50,000.00 €

Tabela 7. Opis kupovina/investicija izvršenih kroz projekat

Br.	Naziv/vrsta opreme/ mašina/ usluga i dr.	Jedinice (m ² , radni dani, kg, itd.)	Vrednost bez PDV-a	PDV	Ukupna vrednost sa PDV-om	Procenat javne podrške
Ukupno						

Napomena: Moraju biti navedene tehničke karakteristike mehanizma i opreme za koju aplicira

4. Kalendar implementacije (meseci) i glavne faze

Investicioni plan izražen u vrednostima, po mesecima i aktivnostima.

Tabela 8. Vremensko planiranje i realizacija investicije

Vrsta investicija i ukupni troškovi (euro)	Godina (npr.: 2023)		
	1. Mesec	2. Mesec	3. Mesec
Na pr. Priprema zemlje	5,000		
Na pr. Sadnja sadnica		15.000	
Na pr. Sistem držača (nosioca)			8.000
Na pr. Solarni paneli			

5. Proizvodni kapacitet

Proizvodni kapacitet, pored kapaciteta u fizičkim jedinicama kg/tona, podnosilac zahteva mora prikazati i procenjenu novčanu vrednost za planirani proizvodni kapacitet i uskladiti je sa ostalim delovima/poglavljima u kojima se prikazuju finansijski podaci.

Mora se dati opis proizvodnog procesa koji se primenjuje na planiranu investiciju. Ako nisu opisani proizvodni kapacitet i proizvodni proces, prijava se može odbiti.

Mora se dati opis tehnološkog toka rada koji se primenjuje na tehnologiju projekta.

6. Snabdevanje tržišta / prodaja

Tabela 9. Potencijalni dobavljači aplikanta

Potencijalni dobavljači kandidata				
Naziv dobavljača sirovina/proizvoda/usluga (kada je dobavljač lokalni, iza naziva staviti znak "V");	Adresa;	Proizvod i približna količina nabavke	Obračunata vrednost;	% ukupne distribucije
1				
2				
N				

Tabela 10. Potencijalni klijenti podnosioca zahteva

Potencijalni klijenti podnosioca zahteva			
Br.	Klijent (ime i adresa) kada je klijent lokalni, stavite znak "V" iza imena;	Vrednost;	% prodaje ;
1			
2			
N			

Pojašnjenje : Aplikanti moraju imati ugovore sa svojim potencijalnim kupcima o prodaji proizvodnje.

7. Konkurencija i tržišna strategija

Opis domaće i međunarodne konkurencije. Opis tržišne strategije.

8. Finansijski detalji investicije

Tabela 11. Detaljni prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi

Prihvatljivi troškovi	Javna pomoć	Privatno sufinansiranje (euro)	Ukupno
Prihvatljive investicije ;			
...			
Administrativni troškovi (na primer: poslovni plan);			

Neprihvatljive investicije ;			
UKUPNO			

9. Novčani tok (prilivi i odlivi)

Predviđanje priliva i odliva za 3 godine nakon završetka investicije. Aplikant mora dokazati da će njegova ekonomija biti profitabilna i da gotovina tek na kraju godine ne sme imati negativnu vrednost. Aplikant treba da ima u vidu način na koji prihod treba da se prijavi, u ovoj koloni se treba prikazati samo prihod od prodaje proizvodnje kao rezultat realizacije projekta, dakle nemojte pisati prihode iz drugih izvora kao npr prihodi od drugih proizvoda, direktnih plaćanja, kredita itd.

Takođe, prilikom popunjavanja obrasca za prikupljanje pokazatelja praćenja (indikatora) imajte na umu da se u koloni – Vrsta indikatora u odeljku uticaja rubrike:

Ukupna vrednost prihoda bez realizacije projekta uticaja obrasca za indikatore, odgovara ukupnoj vrednosti prihoda prognoze rashoda i prihoda bez realizacije projekta u delu povraćaja investicija (K I);

Ukupna vrednost prihoda realizacijom projekta uticaja u obrascu za indikator treba da odgovara ukupnoj vrednosti prihoda prognoze rashoda i prihoda ukoliko se projekat realizuje u delu povraćaja investicija (K I).

Tabela 15. Novčani tok za tri godine nakon investicija (molimo koristite Excel tabelu objavljenu na web stranici ARP). K/I model i novčani tok za tri godine nakon projekta (Cash flow) možete pronaći u dodatku 11.

PRILOG BR.3 POSTUPCI NABAVKE

POSTUPCI NABAVKE

(trebaju biti u prilogu ugovora Agencije za razvoj poljoprivrede za korisnike)

1. Opšte odredbe koje se primenjuju na sve vrste kupovine

- Svi ponuđači/učesnici u tenderu moraju ispuniti Pravilo o poreklu – za detalje pogledajte druge relevantne odredbe i priloge u Uputstvu za podnosioca zahteva;
- Nijedan podizvođač ne može stvoriti ugovorni odnos između bilo kojeg drugog podizvođača i korisnika;
- Kupovina mora poštovati investicije koje ispunjavaju kriterijume podobnosti definisane u okviru mera i uputstava poslovnog plana, npr. u smislu povrata investicija, novčanog toka, itd.;
- Procedure nabavke važe samo za kvalifikovane investicije, procedure nabavke nisu obavezne za neprihvatljive investicije;
- Postoje 3 vrste postupaka: direktna kupovina, kupovina sa najmanje 3 ponude i izbor na osnovu nabavke putem javnog oglasa (otvoreni tender);
- Procedura za kupovinu koja će se primenjivati zavisi od vrednosti kupovine; zabranjena je podela nabavki za istu vrstu robe, radova ili usluga kako bi se izbegla proceduralna pravila koja se primenjuju na nekom višem pragu;
- Ponuđači ne smu biti u sukobu interesa;
- U slučaju iskrivljavanja informacija koje traži korisnik ili nedostavljanja ovih informacija,

ponuđači će biti isključeni iz dodeljivanja ugovora;

- Poštovanje pravila nabavke je obavezan uslov za prihvatanje troškova. Prema tome, dosije zahteva mora da sadrži dokumentaciju o plaćanju da dokaže ispunjenost procedura nabavke, kao u Prilogu 5 ugovora.

2. Kriterijumi za dodelu/kompenzacijski:

Ugovori se moraju dodeliti na sledeći način:

A. **U slučaju snabdevanja /robe** - na osnovu najniže cene;

B. **U slučaju izgradnje** (označava rezultat izgradnje ili projekta niskogradnje koji je sam po sebi dovoljan da ispuni ekonomsku ili tehničku funkciju i pokriva i izvođenje i projektovanje) - na osnovu najniže cene;

C. **U slučaju usluga** (studije ili za tehničku pomoć) - na osnovu najniže cene.

3. Definicija sukoba interesa

Postojanje veza između korisnika i dobavljača (rođaka, odnosno zajedničkih akcionara u kompanijama ponuđačima) ili između članova komisije za ocenjivanje.

Zajedničko vlasništvo (kao pojedinci ili kao akcionari) među dobavljačima koji podnose ponude.

4. Procedure kupovine:

4.1 Direktne kupovine do 10.000,00 eura.

Pravila:

- Korisnik može kupiti direktno sa tržišta;

- Troškovi kupovine moraju poštovati pragove uspostavljene u meri;

- Nema potrebe za potpisivanjem ugovora između korisnika, dobavljača, osim u slučaju troškova konsaltinga;

- Korisnik mora zatražiti i prihvatiti kopiju potvrde o registraciji poslovanja i kopiju potvrde o fiskalnom broju ponuđača.

4.2 Izborna osnovu najmanje 3 ponude u rasponu od 10.000,01 eura do 60.000,00 eura.

Pravila:

- Kupovina se može izvršiti samo sa najmanje 3 ponude (cenovna ponuda);

- Rashodi u okviru ponude takođe moraju poštovati pragove postavljene u okviru mera;

- U svim slučajevima ugovor mora biti potpisan između korisnika i dobavljača;

- Pozivi za ponude, ponude i ugovori moraju poštovati odredbe/detalji koji su predstavljeni u okviru tehničkog projekta i u okviru poslovnog plana;

- Korisnik mora poslati poziv za podnošenje ponuda, poštujući standardni format, kao u Prilogu 1;

- Dobavljači moraju upisati svoju ponudu u registar ulaza/izlaza;

- Korisnik mora potpisati izjavu o poštovanju pravila za izbegavanje sukoba interesa, kao u Prilogu 2;

- Ponuđači moraju potpisati izjavu pouzdanog ponuđača, kao u Prilogu 3;

- Korisnik će argumentovano odlučiti o dodeli ugovora ponuđaču;

- Korisnik mora zatražiti i prihvatiti kopiju potvrde o registraciji poslovanja i kopiju potvrde o fiskalnom broju ponuđača.

4.3 Nabavka putem javnog oglasa (otvoreni tender) – počev od 60.000,01 eura

Pravila:

- Moraju se poštovati sve odredbe iz tačke 4.2.;

- Korisnik je dužan da svoj interes za kupovinu objavi u najmanje 1 (jednim) dnevnim nacionalnim novinama, ali ako je vrednost veća od 150 000 € ponuda takođe mora biti predstavljena i na međunarodnim medijima. Pored toga, korisnik ima pravo da direktno uputi pozive potencijalnim dobavljačima radi obezbeđenja bolje konkurencije među ponudama, ali samo istog dana kada je tender raspisan;

- Sadržaj javnog poziva mora da sadrži sve podatke iz Priloga 1;

- Rok za prijem ponuda mora biti najmanje 10 dana; Korisnik će formirati komisiju za evaluaciju; Ova komisija mora imati neparan broj članova, najmanje tri, sa svim tehničkim i administrativnim kapacitetima potrebnim za davanje valjanog mišljenja o tenderima;

- Komisija za evaluaciju mora doneti obrazloženu odluku o dodeli tendera;

- Članovi komisije za evaluaciju moraju potpisati izjavu o poverljivosti i neutralnosti, kao u Prilogu 4;

- Svi zahtevi za učešće i tenderi koji ispunjavaju uslove moraju biti ocenjeni i rangirani od strane komisije za ocenjivanje na osnovu unapred objavljenih kriterijuma za izbor i dodelu ugovora;

- Korisnik mora zatražiti i prihvatiti kopiju potvrde o registraciji poslovanja i kopiju potvrde o fiskalnom broju ponuđača.

PRILOG 4.4

Ime privatnog korisnika.....
.....

Registracijski broj preduzeća ili matični broj .....

Fiskalni broj.....

Adresa .....

.....

Tel. / faks / e-mail .....

Br. .... Datum .....

Za: Naziv kompanije.....

Primljeno danas:

Br ..... Datum ____/____/____

Ime i prezime: ..... Br. registracije poslovanja .....

Fiskalni broj ..... Potpis. ....

Poziv za podnošenje ponude (Obrazac)

Poštovani gospodine / gospođo,

(Ime korisnika) vas poziva da predate ponudu za (vrstu kupovine).....

..... za realizaciju projekta sufinansiranog od strane MPŠRR-a u okviru mere /podmere šifre <mera/podmera i naziv> sa sledećim naslovom, naziv projekta, koji će se realizovati u opštini <naziv opštine >.

Izbor za dodelu kriterijuma je ..... (mora se navesti prema vrsti ugovora, kao što je prikazano u tački 2 ovog dokumenta - Kriterijumi za dodelu cene);

Ugovor će se sastojati od kupovine/sticanja .....za realizaciju navedenog projekta;

Vrsta ugovora: kupovina <usluge/robe/građevinski radovi>;

Rok za podnošenje ponude: <datum>, <vreme>.

Adresa na koju će se dostaviti ponude .....

Datum i vreme početka ocenjivanja .....

Maksimalna vrednost kupovina ..... U prilogu su količine, tehničke specifikacije / projektni zadaci za traženu ponudu (priložiti kako je predstavljeno u tehničkom projektu i, ako je primenjivo, u okviru poslovnog plana).

Čekamo Vašu ponudu do navedenog roka i na gore navedenu adresu.

<Ime i prezime zakonskog zastupnika korisnika>

Potpis, mesto i datum

Prilog 4.5

Izjava o poštovanju pravila za izbegavanje sukoba interesa

Ja, dole potpisani ....., kao zakonski zastupnik projekta, izjavljujem u skladu sa važećim zakonima, da:

1. Ne postoje veze (rođaci, ili zajednički akcionari bilo koje kompanije) između korisnika (ili partnera korisnika) i ponuđača (ili partnera ponuđača), koji podnose ponude;
2. Ne postoji zajedničko vlasništvo (kao pojedinac ili kao akcionar) među ponuđačima od kojih sam dobio ponude.

Ime i prezime zakonskog zastupnika
korisnika

Potpis _____

Datum ____ / ____ / ____

Prilog 4.6

Izjava o ozbiljnosti ponuđača

Ja, dole potpisani, kao pravni zastupnik projekta, sa punom odgovornošću izjavljujem u skladu sa zakonima i propisima koji su na snazi da se ne nalazim u jednoj od dole navedenih situacija:

U stečaju ili likvidaciji, u stvarima koje rešavaju sudovi, sklopio sam sporazum sa poveriocima, obustavljene poslovne aktivnosti, podležem zakonskim procedurama u vezi sa tim stvarima, ili u bilo kojoj analognoj situaciji koja je prouzrokovana bilo kojim sličnim postupkom predviđenim nacionalnim zakonodavstvom ili propisima;

Osuđen sam za bilo kakvu povredu u vezi sa profesionalnim ponašanjem pravosnažnom presudom (res judicata), bio sam kriv za ozbiljno profesionalno nedolično ponašanje dokazano na bilo koji način koji korisnik može opravdati;

Nisam ispunio obaveze u vezi sa uplatom doprinosa za socijalno osiguranje ili plaćanjem poreza, u

skladu sa zakonskim odredbama zemlje u kojoj sam nastanjen iu zemlji korisnika;
Bio sam predmet pravosnažne presude (res judicata) za prevaru, korupciju, umešanost u bilo koju kriminalnu organizaciju ili bilo koju drugu nezakonitu aktivnost koja šteti finansijskim interesima Kosova;
Trenutno sam podvrgnut administrativnoj finansijskoj kazni koju je izdala ARP koja je odgovorna za subvencije i grantove za poljoprivredu i ruralni razvoj na Kosovu.
Proglašen sam neprihvatljivim Evropskoj komisiji.

Ime i prezime zakonskog zastupnika korisnika

Mesto i datum

Potpis

Prilog 4.7 **Izjava o poverljivosti**

Izjava o poverljivosti i neutralnosti

Ja, dole potpisani, član komisije za procenu kupovine ..... , prema primenjenoj proceduri <izbor se zasniva na najmanje 3 tendera ili odabira na osnovu oglašene nabavke, u organizaciji <ime korisnika>,

Sa punom odgovornošću izjavljujem u skladu sa zakonima i propisima koji su na snazi, kako sledi:

- a) nemam nikakve srodnike, udele ili poslovne partnere među ponuđačima i komisiji za vrednovanje;
- b) nisam član nijednog odbora, organa za donošenje odluka ili nadzornog organa ni za jednog od ponuđača;
- c) Nemam interes koji bi mogao uticati na moju neutralnost tokom evaluacije ponuda.

Takođe, u potpunosti ću se obavezati na očuvanje poverljivosti sadržaja ponuda i aktivnosti komisije za ocenjivanje u slučaju da informacije mogu uticati na zakonska prava, imovinu ponuđača ili njihove poslovne tajne.

Ime i prezime zakonskog zastupnika korisnika

Mesto i datum

Potpis

Prilog 4.8

Dokumenti koji dokazuju ispunjenost procedura nabavke

Za završetak postupka nabavke, Korisnik će uz zahtev za plaćanje dostaviti fajl koji mora sadržavati:

1. Ime korisnika;
2. Naziv projekta;
3. Vrsta kupovine i primenjene procedure ;
4. Original Poziva za podnošenje ponude (Prilog 1), uz potpis ponuđača/kompanije ili kopiju objavljenih novina;
5. Potpisana izjava o poštovanju pravila za izbegavanje sukoba interesa (Prilog 2);
6. Potpisana izjava za pouzdanog ponuđača (Prilog 3);
7. Potpisana izjava o poverljivosti i neutralnosti (Prilog 4), ako je primjenjivo;
8. Obrazložena odluka o dodeli ugovora (Korisnika, u slučaju izbora na osnovu najmanje 3 ponude ili Komisije za evaluaciju u slučaju odabira na osnovu javne nabavke putem oglasa);
9. Ugovor potpisan sa navedenim ponuđačem kao i ponude neuspešnih ponuđača.

Korisnik mora potpisati i upisati datum na svim stranicama fajla.

Prilog 4.9

Poziv za aplikaciju

_____ (Korisnik) traži zainteresovanog i kvalifikovanog ponuđača/izvođača/kompaniju da dostavi ponudu/predlog za sledeću robu/radove/konsultantske usluge:

[navedite kratak opis] .....

Zainteresovane kompanije treba da kontaktiraju _____ (korisnika) direktno putem e-pošte ili telefona da zatraže poziv za ponudu cena na dole navedenoj adresi [sačekajte 5 dana od datuma objavljivanja]

- Ime korisnika .....

- Adresa:.....

- Tel./faks:.....

- E-mail adresa: .....

Ponude/predlozi se moraju dostaviti na adresu korisnika do _____ [10 dana nakon što je poziv za ponudu cena poslat svim zainteresovanim ponuđačima/kompanijama].

Prilog 4.10
Obrazac ponude

_____ Datum

- Za:
- Ime korisnika.....
  - Poslovni broj ili jedinstveni matični broj.....
  - Adresa .....
  - Telefon/e-mail. ....

Nudimo da ispunimo ponudu za robu/rad/usluge u principu po uslovima ugovora koji su priloženi uz ovu ponudu/predlog za ugovornu cenu od _____ (iznos u rečima i brojkama) (_____) (naziv valute) _____.

Predlažemo da se roba/radovi/konsultantske usluge opisane u ugovoru dovrše/isporuče u roku od _____ kalendarskih dana od dana potpisivanja ugovora.
Ova ponuda/predlog i vaše pismeno prihvatanje uspostavlja ugovor između nas.

Ovlašteni potpis: _____

Ime i titula potpisnika : _____

Naziv ponuđača/kompanije: _____

Adresa: _____

Telefonski broj: _____

E-mail adresa:

4.10.1 Opšti uslovi robe/radova/usluga

1. Cene i rokovi za robu/radove

Br.	Opis	Količina	Cena po jedinici	Ukupno	Datum isporuke
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
Konačna cena na krajnjem odredištu (uključujući sve poreze, PDV, carine, dostavu i osiguranje)					

2. Rokovi isporuke: Rok isporuke/implementacije mora isteći _____ dana nakon potpisivanja ugovora .
3. Važeći zakoni: Ugovor se mora tumačiti na osnovu zakona Republike Kosovo.
4. Plaćanje vaših faktura će se vršiti na sledeći način: 100% iznosa po prijemu svih roba/radova/usluga.
5. Garancija : Roba/Radovi moraju imati garanciju proizvođača za najmanje ___ meseci od datuma isporuke Korisniku.
6. Defekti: Sve nedostatke će ponuđač otkloniti, bez plaćanja od strane korisnika, u roku od 30 dana od trenutka kada su primećeni nedostaci i obaveštenja korisnika o njima.

Ime ponuđača _____

Ovlašteni potpis _____

Država:

Datum:

4.10.2 Tehničke Specifikacije

Br.	Opis	Tehničke specifikacije	Jedinica	Količina
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

Prilog 5
OBLIK UGOVORA

++

OVAJ UGOVOR zaključen dana _____, između _____ (u daljem tekstu "Korisnik") s jedne strane i _____ (u daljem tekstu "Kompanija") s druge strane.

Gde je Korisnik uputio poziv za ponudu cene/predlog za pružanje robe/radova/usluga od strane Kompanije u okviru Ugovora i prihvatio je ponude cena/predloge Kompanije za pružanje dobara/radova/usluga prema ovom Ugovoru u iznosu od _____ slovima (_____) niže u tekstu nazvano „Ugovorna cena“.

OD SADA UGOVOR JE KAO ŠTO SLEDI:

1. Dokument u nastavku treba da formira i treba se čitati i biti izgrađen u okviru ovog sporazuma, što se tiče:
  - a) Obrazac ponude, Tehničke specifikacije/ Projektni zadatak;
2. Uzimajući u obzir isplate koje će korisnik izvršiti Kompaniji, kao što će biti spomenuto u nastavku, Kompanija je saglasna da postigne sporazum sa korisnikom da izvrši i završi Ugovor i da otkloni sve nedostatke koji se mogu pojaviti u skladu sa odredbama Ugovor.
3. Korisnik se obavezuje da plati robu/radove/usluge i da prihvati Ugovor i eventualne nedostatke naknadno otklonjene, Ugovornu cenu u skladu sa uslovima plaćanja opisanim u Ugovoru.

4. Prevara i korupcija

Ako korisnik utvrdi da su Kompanija i/ili neko od njenih zaposlenih, ili njeni agenti, ili podizvođači, konsultanti, pružaoci usluga, dobavljači i/ili njihovi zaposleni učestvovali u koruptivnim radnjama, prevari, dosluhu, prinudi ili ometanju, prema ili tokom izvršenja Ugovora, tada Korisnik može, 14 dana od dana obaveštenja Kompaniji, završiti posao sa Kompanijom prema ovom ugovoru i raskinuti Ugovor.

Potpis i pečat korisnika:

ZA I U IME

_____

Ime ovlaštene osobe

Potpis i pečat kompanije

ZA I U IME

_____

Ime ovlaštene osobe

Prilog 6

Izveštaj o proceni vrednosti robe i radova

- Ime korisnika .....
- Poslovni broj ili jedinstveni matični broj.....
- Adresa .....
- Telefon/e-mail. ....

1. Vrsta potrebne robe/radova:

_____

2. Maksimalna nabavna vrednost: _____ €

Datum poziva za podnošenje ponude: _____

Rok za podnošenje ponuda: _____

3. Pozvani ponuđači Primljene ponude Datum ponude Ponuđena cena

1. _____ 1. _____ _____ €

2. _____ 2. _____ _____ €

3. _____ 3. _____ _____ €

4. Rangiranje odgovarajućih ponuda po ceni:

Ponuđač

Cena u eurima

1. €

2. €

3. €

5. Neprihvatljive (neprikladne) ponude -

6. Naziv najnižeg kvalifikovanog ponuđača:

7. Ukupna ugovorna cena: _____ EUR O

8. Datum dodele ugovora: _____

Potpisi članova komisije za ocenjivanje:

1. _____

2. _____

3. _____

Datum:

Prilog 7

Izveštaj o evaluaciji – izbor savetodavnih usluga, konsultant za individualne/kompanijske priloge

- Ime korisnika .....
- Poslovni broj ili jedinstveni matični broj.....
- Adresa .....
- Telefon/e-mail. ....

1. Naziv konsultantskog posla:

2. Ukupna očekivana vrednost projekta:

3. Rok za realizaciju projekta:

Datum poziva za podnošenje predloga: _____

Rok za podnošenje predloga : _____

5. Imena pozvanih kompanija/pojedinaca:

6. Kriterijumi evaluacije:

I. Opšte kvalifikacije -..... bodovi

II. Pogodnost projekta -..... bodovi

III. Relevantno iskustvo -..... bodovi

UKUPNO 100 bodova

7. Rok za podnošenje CV/predloga:

8. Ime konsultanta koji je izrazio interesovanje:

9. Članovi komisije za ocenjivanje: (ime i pozicija svakog člana)

10. Razmatrani konsultanti: (uključiti najmanje tri)

11. Rezultat evaluacije poštujući Projektni zadatak i druge kriterijume/zahteve ocenjivanja:

Ime konsultanta	Veštine	Nedostaci
1		
2		
3		

12. Na osnovu značajnog odgovora na biografije/predloge u pogledu usklađenosti u tehničkim i drugim povezanim aspektima i navedenom u Projektnom zadatku, preporučuje se dodela ugovora najbolje rangiranom pojedincu/kompaniji:

Naziv odabranog konsultanta/kompanije:

Vrednost ugovora:

Period pružanja konsultantskih usluga:

Potpisi članova komisije za ocenjivanje:

1. _____

2. _____

3. _____

Prilog 8

Dokumenti koje trebate predati zajedno sa zahtevom za plaćanje, zavisno od procedura nabavke .

Broj dokumenta	Vrednost tendera _		
	Do 10 000 eura	10.000 – 60.000 evra	Više od 60 000 eura
Vrsta kupovine	a. roba b. Izgradnja ☐ c. Usluge ☐	a. roba _____ b. Izgradnja ☐ _____ c. Usluge _____	a. Roba _____ b. Izgradnja ☐ _____ c. Usluge ☐
1	Izjava ☐	☐	Kopija oglasa objavljenog u štampi/novinama; ☐
2		Najmanje tri popunjena pismena poziva, potpisana od strane ponuđača (učesnik u ponudi), iz Priloga 1;	Popunjeni pismeni pozivi, potpisani od strane ponuđača (tendera), iz Priloga 1 - nije obavezno - ako je to slučaj/ uspostavljen od strane korisnika granta;
3		Kopije potvrde o registraciji poslovanja svakog od ponuđača (za najmanje 3 ponuđača);	Kopije potvrde o registraciji poslovanja svakog od ponuđača (za najmanje 3 ponuđača);;
4		Kopije fiskalnog broja ponuđača (za najmanje 3 ponuđača);	Kopije fiskalnog broja ponuđača (za najmanje 3 ponuđača);
5		Primljene ponude (najmanje 3);	Primljene ponude (najmanje 3);
6			Odluka o formiranju Komisija za evaluaciju;
7		Izjava o poštovanju pravila za izbegavanje sukoba interesa (iz Priloga 2);	Izjava o poštovanju pravila za izbegavanje sukoba interesa (iz Priloga 2);
8		Izjava o kredibilitetu ponuđača (iz Priloga 3);	Izjava o kredibilitetu ponuđača (iz Priloga 3);
9			Izjava o poverljivosti i neutralnosti (Prilog 4);
10		Izveštaj o dodeli tendera;	Izveštaj o dodeli tendera;
11		Ugovor potpisan sa utvrđenim pobedničkim	Ugovor potpisan sa utvrđenim pobedničkim ponuđačem;

*Vrednost i ukupnost dokumenata odnosi se na jednu ili više nabavki – u zavisnosti od vrste kupovine (posebne su one za usluge, robu ili građevinarstvo), svaka kupovina se može odnositi na jednu ili više plaćenih faktura.

PRILOG Br. 4 SPISAK PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA - 2023

<i>SPISAK PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA ZA MERU 3</i>	
<i>Investicije u preradu i plasman poljoprivrednih proizvoda</i>	
Šifra rashoda	Naziv prihvatljivih troškova
	Hardver i softver (neophodan za upravljanje proizvodnim procesima) prihvatljivi su u svim podmerama Mere 3 prikazanim na Listi prihvatljivih troškova - IT oprema, digitalizacija, hardver i softver za praćenje, kontrolu i upravljanje; - Marketinške investicije.
(3.1)	SEKTOR MLEKA
	IZGRADNJA
1	- Investicije u izgradnji novih mlekara su prihvatljive samo za aplikante koji su u trenutku prijave u kategoriji „D“; - Izgradnja, renoviranje objekata za preradu mleka i mlečnih proizvoda, pratećih prostora za prijem sirovina, termičku obradu, hlađenje i skladištenje gotovih proizvoda, pakovanje i skladištenje ambalažnog materijala i dodataka (aditiva); - Laboratorijski i sanitarni čvorovi, interna putna mreža; - Prostori za ugradnju sistema ventilacije, hlađenja i grejanja, energetski objekti, izgradnja i/ili rekonstrukcija sistema vodosnabdevanja (uključujući bunare), gas, električnu energiju (uključujući generator) i kanalizaciju, uključujući opremu za prečišćavanje otpadne vode.
2	Investicije u opremu za korišćenje obnovljive energije za potrebe kompanije: - fotonaponske solarne elektrane; - Hidro postrojenja, vetroelektrane; - Postrojenja na biomasu itd. uključujući priključenje od postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije na distributivnu mrežu, izgradnja ograda, puteva i parkinga u okviru privrede.
	Oprema
1	Oprema za sakupljanje i skladištenje mleka na sabirnim mestima, kao i odgovarajući merni uređaji;

2	Specijalizovana vozila za transport sirovina zajedno sa odgovarajućom opremom (uzorkovanje i kontrola kvaliteta); Specijalizirana vozila za prevoz gotovih proizvoda;
3	Oprema za uzorkovanje, prijem, preradu, punjenje i pakovanje mleka i mlečnih proizvoda
4	Oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju higijenske opreme, ugradnja CIP (Clean in Place) sistema;
5	Oprema za manipulaciju i skladištenje mlečnih proizvoda;
6	Oprema za posmatranje, merenje i obradu procesa proizvodnje i skladištenja (sa montažom);
7	Oprema za unapređenje i kontrolu kvaliteta proizvoda (HACCP, ISO 22000), usluge za unapređenje bezbednosti hrane (HACCP, ISO22000). Konsultantske usluge za implementaciju HACCP sigurnosnog sistema. <i>(Troškovi sertifikacije se ne finansiraju);</i>
8	Oprema za tretiranje i transport otpada i ambalažnog materijala unutar objekta;;
9	Oprema za čišćenje i filtriranje ulazne vode;
10	Oprema za sigurnost posebnih mikroklimatskih uslova u proizvodnim i skladišnim prostorima, uključujući opremu za klimatizaciju - uređenje: grejanja/hlađenja, sušenja/vlažnosti vazduha);
11	Higijenska oprema za pranje i sušenje ruku u prostorijama i toaletima (uključujući tuševe), oprema za garderobu i oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju odeće i obuće;
12	Laboratorijska oprema;
13	Izgradnja ograda, puteva i parkinga u okviru privrede.
2	SEKTOR MESA I KLAONICA
	<i>Izgradnja</i>
1	Prerada mesa: -Investicije u novogradnju su prihvatljiva samo za aplikante koji su u trenutku prijave u kategoriji „D“; -Investicije u renoviranje postojećih objekata, uključujući hladnjače sa opremom. Prostor za preradu mlevenog mesa, pripremu, prostor za prijem i skladištenje mesa, proizvodni prostor, uključujući prostorije sa posebnim mikroklimatskim uslovima za proizvodnju, prostor za pakovanje, prostor za skladištenje gotovih proizvoda, prostor za skladištenje začina, aditiva i drugih sredstava potrebnih za proizvodnju, skladišni prostor za ambalažni materijal; odvojeni prostori za skladištenje i čuvanje reagenasa za čišćenje, pranje i dezinfekciju; prostori za sakupljanje životinjskih nus proizvoda koji nisu za ishranu ljudi. Prostor za ugradnju sistema ventilacije, hlađenja i grejanja, izgradnju i/ili renoviranje sistema vodosnabdevanja (uključujući bunare), gas, električnu energiju (uključujući generator) i kanalizaciju, uključujući postrojenja za tretman otpada i kanalizacije . Laboratorijski prostor, sanitarni čvorovi itd.

2	<p>Klanice</p> <p>Investicije u novogradnju su prihvatljiva samo za aplikante koji su u trenutku podnošenja zahteva u kategoriji "D".</p> <p>Investicije u renoviranje postojećih objekata, uključujući hladnjače sa opremom.</p> <p>Prostorije za omamljivanje i klanje životinja, prostori za obavljanje proizvodnog procesa; prostori za vađenje unutrašnjih organa i dalju obradu, prostori za analizu (obdukciju) i vađenje kostiju iz mesa; prostori za pražnjenje i čišćenje želuca i creva; prostori za hlađenje mesa; prostori za skladištenje mesa koje se smatra neadekvatnim za ishranu ljudi, prostori za hlađenje mesa; prostori za obdukciju i pakovanje mesa; prostori za pakovanje jestivih nusproizvoda; prostori za prenos ili uklanjanje mesa; prostori za pravilno čišćenje, pranje i dezinfekciju mašina za vozila za prevoz životinja; prostori za veterinarske usluge, prostori za odvojeno skladištenje upakovanog i neupakovanog mesa, frižider, prostori za skladištenje nusproizvoda životinjskog porekla koji nisu namenjeni za ishranu ljudi, prostori za ugradnju sistema ventilacije, hlađenja i grejanja vazduha.</p> <p>Objekti za prihvati i privremeno držanje životinja za klanje, uključujući prostore za životinje koje su povređene ili za koje se sumnja na bolesti.</p>
3	Izgradnja natkrivenog prostora ili prostora za istovar životinja.
4	Izgradnja objekta za čišćenje, pranje i dezinfekciju vozila za žive životinje
5	Izgradnja postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije (solarne, hidroelektrane, vetroelektrane, postrojenja na biomasu i dr.), uključujući i priključenje postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije na distributivnu mrežu.
	Izgradnja ograda, puteva i parkinga u okviru privrede
	Oprema
1	Oprema za za istovar životinja rampa - laura;
2	Oprema za prevoz živih životinja do klaonice;
3	Oprema za ispuštanje i drenažu krvi;
4	Oprema za prijem sirovina ;
5	Sistem za transport zaklanih delova (meso);
6	Oprema za preradu mesa u klanicama nakon drenaže (krvarenje);
7	Aparat za određivanje mišićnog tkiva zaklanog mesa;
8	Oprema za sakupljanje otpada životinjskog porekla;
9	Oprema za preradu i pakovanje jestivih nusproizvoda;
10	Oprema za pražnjenje i čišćenje stomaka , bešike i creva;
11	Oprema za sečenje (komadanje), preradu, pakovanje i označavanje;
12	Oprema za preradu i skladištenje masti;
13	Oprema za hlađenje i/ili zamrzavanje sirovina i finalnih proizvoda, uključujući merne uređaje;
14	Oprema za proizvodnju mlevenog mesa, mesnih preparata, mehanički izdvojenog mesa i mesnih proizvoda;
15	Oprema za prijem, rukovanje, skladištenje i transport gotovih proizvoda do prodajnih centara sa odgovarajućim mernim uređajima;
16	Oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju vozila;
17	Oprema za internu veterinarsku kontrolu;

18	Laboratorijska oprema sa izuzetkom staklenog posuđa;
19	Oprema za praćenje, merenje i rukovanje procesima proizvodnje i skladištenja (sa montažom);
20	Oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju;
21	Oprema za detekciju metalnih i/ili drugih fizičkih opasnosti;
22	Oprema za obezbeđivanje posebnih mikroklimatskih uslova u proizvodnim i/ili skladišnim prostorima (uključujući opremu za klimatizaciju, grejanje/hlađenje, sušenje/vlažnost vazduha);
23	Higijenska oprema za pranje i sušenje ruku u objektu i toaletima (uključujući tuševе), oprema svlačionica i oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju odeće i donjeg veša;
24	Oprema za fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda, sprečavanje zagađenja vazduha i rastvarača;
25	Oprema za postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije;
26	Oprema za unapređenje i kontrolu kvaliteta proizvoda (HACCP, ISO 22000), usluge za unapređenje bezbednosti hrane (HACCP, ISO22000). Konsultantske usluge za implementaciju HACCP sistema bezbednosti. (Troškovi sertifikacije se ne finansiraju);
3	SEKTOR ZA PRERADU VOĆA, POVRĆA I SABIRNA MESTA / SKLADIŠTE
	<i>Izgradnja</i>
1	-Investicije u renoviranje objekata za preradu. -Dozvoljene su investicije u sabirna mesta/skladišta poljoprivrednih proizvoda, izgradnju, proširenje/renoviranje i investicije u opremu. Prostor za prijem sirovina, pranje/čišćenje, klasifikaciju, tretman, skladištenje, sušenje, smrznuto voće, analizu gotovih proizvoda, sa unutrašnjom putnom mrežom u okviru objekta, skladište ambalažnog materijala, aditiva i finalnih proizvoda, prostor za sistem ventilacija, hlađenje i grejanje, energetski objekti; izgradnja i/ili rekonstrukcija sistema za vodosnabdevanje (uključujući bunare), gas, električnu energiju (uključujući generator) i kanalizaciju, uključujući objekte.
2	Izgradnja postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije (solarne elektrane, hidroelektrane, vetroelektrane, postrojenja na biomasu i dr.), uključujući priključenje postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije na distributivnu mrežu od postrojenja za korišćenje resursa obnovljive energije objekta).
3	Izgradnja ograda, puteva i parkinga unutar ekonomije.
	<i>Oprema</i>
1	Oprema za pranje, sušenje, čišćenje i klasifikaciju;
2	Oprema i mašine za preradu, pakovanje, etiketiranje i privremeno skladištenje;
3	Oprema za pasterizaciju / sterilizaciju;
4	Oprema za hlađenje i zamrzavanje;
5	Oprema za sisteme veštačke ventilacije, klimatizacije, hlađenja i grejanja objekata za preradu i skladištenje;
6	Oprema i mašine za tretman otpada i kanalizacije;
7	Oprema i mašine za sisteme grejanja;
8	Oprema za transport voća i povrća (kontejneri, plastični ili drveni sanduci);
9	Mašine za transport voća i povrća unutra objekta;
10	Oprema za fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda, sprečavanje zagađenja vazduha;

11	Higijenske oprema za pranje i sušenje ruku u prostorijama i toaletima (uključujući tuševe), oprema svlačionica i oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju odeće i donjeg veša;
12	Linije za punjenje, oprema za etiketiranje (označavanje) ambalaže i druga specijalizovana oprema;
13	Laboratorijska oprema;
14	Oprema za otkrivanje stakla i metala i/ili drugih fizičkih opasnosti;
15	Oprema za skladištenje sirovina i finalnih proizvoda;
16	Oprema za postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije;
17	Investicije za implementaciju standarda upravljanja kvalitetom (HACCP, ISO 22000) (<i>Ne finansiraju se troškovi sertifikacije</i>);
18	Oprema za čišćenje i filtriranje vode.
4	SEKTOR ZA VINA
	Renoviranje
1	Investicije u renoviranje objekata za proizvodnju i preradu vina; Izgradnja postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije (solarna postrojenja, hidroelektrane, vetroelektrane, postrojenja na biomasu i dr.), uključujući i priključenje postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije na distributivnu mrežu;
2	Investicije u renoviranje objekata za upravljanje otpadom;
3	Izgradnja ograda, puteva i parkinga u okviru ekonomije.
	Oprema
1	Oprema i mašine za prerada grožđa ;
2	Oprema i mašine za širu i vino
3	Oprema za držanje vina, uključujući neophodne pumpe i rezervoare;
4	Proizvodna linija za flaširanje vina sa adekvatnom opremom uključujući opremu i mašine za pranje, dezinfekciju boca i etiketiranje;
5	Rezervoari i cevi od nerđajućeg čelika;
6	Oprema za transport unutar vinarije prema zahtevima proizvoda (palete za flaše, kontejneri...);
7	Higijenska oprema za pranje i sušenje ruku u objektu i toaletima (uključujući tuševe), oprema svlačionica i oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju objekata i opreme;
8	Oprema za fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda;
9	Oprema za veštačku ventilaciju, hlađenje i grejanje objekata za preradu i skladištenje;
10	Oprema za fizičko-hemijske analize vina i žestokih pića;
11	Investicije za implementaciju standarda upravljanja kvalitetom (HACCP, ISO 22000) (<i>Ne finansiraju se troškovi sertifikacije</i>);
12	Oprema za postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije;
13	Oprema za korišćenje vinove loze;
14	CIP sistem za čišćenje .
SPISAK RADOVA PRIHVATLJIVIH ZA MERU 3	
	Aktivnosti vezane za rušenje: - Rušenje postojećih objekata; - Odvoz materijala do najbliže deponije, pomoćne aktivnosti.

1	<p>Zemljišni radovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Otkopavanje humusne površine; - Iskop zemlje; - Iskop temelja; - Izgradnja nasipa; - Podizanje i jačanje baze; - Prevoz iskopanog materijala; - Pomoćne aktivnosti.
2	<p>Betonski radovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izrada podloge od betona; - Postavljanje potrebnih konstrukcija; - Postavljanje oklopa (armature); - Izrada betonskih podova i cementnih nasipa; - Radovi na betoniranju, priprema zemljišta, pristup putevima/putna veza; - Postavljanje odgovarajućih montažnih elemenata; - Otvaranje kanalskog sistema; - Pomoćne aktivnosti.
3	<p>Radovi sa blokovima/ciglama:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zidanje; - Horizontalna i vertikalna izolacija objekta; - Malterisanje plafona i zidova u objektu; - Izgradnja ograde, uređenje terena, putevi/putne veze; - Postavljanje prefabrikovanih elemenata; - Izgradnja sitnih elemenata unutar objekta (dimnjak, ventilacioni sistem itd.); - Pomoćne aktivnosti.
4	<p>Stolarija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja svih elemenata vezanih za novi objekat ili adaptaciju starog objekta; - Postavljanje drvenih konstrukcija (osnova, grede i krovne konstrukcije); - Građevinski radovi od drveta kao što su podovi, uređenje, putne ograde; - Postavljanje malih drvenih konstrukcija; - Pomoćne aktivnosti.
5	<p>Izolacioni i fasaderski radovi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izolacija; - Fasada; - Postavljanje prefabrikovanih elemenata; - Pomoćne aktivnosti.
6	<p>Radovi na izgradnji krova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postavljanje krovnih konstrukcija; - Pokrivanje krova / postavljanje cigle / lima i drugih materijala; - Pomoćne aktivnosti.
7	<p>Limarski radovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izrada oluka; - Izgradnja sistema atmosferske drenaže; - Rezači snega; - Pomoćne aktivnosti

8	<p>Keramički radovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Priprema podloge za postavljanje keramičkih pločica; - Postavljanje keramičkih pločica; - Završne aktivnosti nakon postavljanja keramičkih pločica; - Pomoćne aktivnosti.
9	<p>Stolarija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izrada prozora, vrata, drvene ograde, stepeništa i dr.; - Izrada unutrašnjih i spoljašnjih drvenih elemenata; - Pomoćne aktivnosti.
10	<p>Radovi na postavljanju sprata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izrada osnove za izgradnju sprata - Izgradnja sprata; - Završne aktivnosti; - Pomoćne aktivnosti.
11	<p>Molersko-farbarski radovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Krećenje plafona i zidova; - Farbanje drvenih i metalnih površina; - Pomoćne aktivnosti.
12	<p>Metalni radovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izrada metalnih elemenata; - Postavljanje metalnih konstrukcija; - Postavljanje ograde (balkona, stepenica i sl.) i okruživanje objekta; - Postavljanje potrebnih montažnih metalnih elemenata; - Pomoćne aktivnosti.
13	<p>Radovi od kamena:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zidanje kamenjem; - Oblaganje kamenjem / slojevima kamena; - Zidovi ograde, uređenje okoline, od kamena, prilaz na put/putne veze; - Postavljanje prefabrikovanih elemenata; - Pomoćne aktivnosti.
14	<p>Tehničke instalacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Instalacija napajanja električnom energijom; - Instalacija gasovoda; - Postavljanje spoljnih i unutrašnjih elektro instalacija; - Ugradnja sistema za odvodnjavanje; - Ugradnja sistema za vodosnabdevanje, postavljanje rezervoara za vodu, hidrofora i dr.; - Postavljanje unutrašnje i spoljašnje kanalizacije koja je povezana sa sekundarnom kanalizacijom ili kanalizacijom septičke jame/rezervoara; - Izgradnja septičke jame/akumulacije; - Ugradnja unutrašnje sanitarne opreme; - Ugradnja sistema za grejanje, ventilaciju, klimatizaciju i prečišćavanje vazduha/vode (sistemi grejanja i hlađenja); - Ugradnja opreme za tretman vode i stanica za prečišćavanje vode; - Pomoćne aktivnosti.
15	<p>Ostale aktivnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja parkinga i mesta za parking; - Rad na putnoj mreži; - Uređenje životne sredine (isključujući ukrasno bilje); - Ostale pomoćne aktivnosti.

<i>- Spisak prihvatljivih troškova za ugradnju opreme</i>	
1	Instalacija odgovarajuće opreme i mašina;
2	Instalacija opreme za proizvodnju obnovljive energije (na vetar, solarne, geotermalne, biogasne itd.);
3	Instalacija kompjuterskog hardvera uključujući senzore.
OPŠTI TROŠKOVI ZA MERU 3	
<i>Spisak opštih troškova za izradu biznis plana</i>	
1	Administrativni troškovi, čak i ako nastanu pre potpisivanja ugovora, su prihvatljivi samo ako je projekat izaberala i ugovorila Agencija za razvoj poljoprivrede.
2	Ostali troškovi vezani za projekat, kao što su: troškovi za arhitekta, inženjera i troškovi prethodnih studija, kao i izdavanje relevantne dokumentacije i dozvole su prihvatljivi, do 7% prihvatljivih troškova, ali ne više od 15.000 €, dok su troškovi za pripremu poslovnog plana prihvatljivi do 3% prihvatljivih troškova za projekat, ali ne više od 5.000 €;
<i>Opšti troškovi za usluge (zanatsko umeće)</i>	
1	Plaćanja za pružanje usluga građevinara (zanatske radnje) pogledajte cenovnik na tržištu.
<i>Troškovi publiciteta i informisanja na nivou projekta</i>	
1	Prihvatljivi troškovi marketinga za sve podmere Mere 3 su: priprema i štampanje kataloga, prospekata, brošura, postera i sl. za promociju proizvoda, ali ne i za njihovu distribuciju. Takođe, prihvatljivi marketinški troškovi su proizvodnja promotivnih audio i video spotova, ali ne i njihova medijska distribucija; Maksimalna vrednost prihvatljivih troškova za marketing je ograničena na 5% od ukupnih prihvatljivih troškova, ali ne više od 10.000 €;

PRILOG BR.5 MINIMALNI NACIONALNI STANDARDI

Sledeći aneks predstavlja listu minimalnih nacionalnih standarda za mere koje su sastavni deo PRRR na Kosovu..

Sigurnost i kvaliteta hrane

Teme (oblast standarda)		Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (Kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za implementaciju)
Sektor mleka	Registracija i odobrenje objekata;	Zakon br. O3/L-016 za hranu		
		Uredba br. 10/2011 za vršene službene kontrole radi provere usklađenosti sa zakonom o hrani i hrani za životinje i pravilima za zdravlje i dobrobit životinja; Uredba br. 11/2011 o higijeni prehrambenih proizvoda;	Operateri prehrambenih preduzeća koji se bave hranom neživotinjskog porekla i mali operateri koji direktno snabdevaju potrošače, dužni su da se registruju kod nadležnog organa (Agenciji za hranu i veterinu); Operateri u poslovanju sa hranom koji se bave hranom životinjskog porekla kao što su klanice, fabrike za preradu mesa, mlekare i hladnjače moraju biti predmet procedura odobrenja;	Agencija za hranu i veterinu

U slučaju da u spisku zakona i podzakonskih akata koji se nalaze u ovoj listi ne postoji novi zakon ili podzakonski akt, važe odredbe novih zakona/podzakonskih akata.

Teme (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (Kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za implementaciju)	
	Sigurnost hrane , higijena i hranjenje životinja ;	Uredba br. 11/2011 za higijenu prehrambenih proizvoda Uredba br. 12/2011 za utvrđivanje posebnih pravila o higijeni hrane životinjskog porekla Uredba br. 27/2012 za mikrobiološke kriterijume prehrambenih proizvoda;	Operateri prehrambenih poslova (OBU) za ljude i životinje, pored Zakona o hrani, moraju da se pridržavaju pravila navedenih u navedenim propisima. Postoje privremene odredbe koje operaterima daju vremena da unaprede svoje strukture i funkcionalnost (npr. usklađenost sa HACCP principima do kraja 2013. godine); Zvanični godišnji plan kontrole i uzorkovanja je plan zasnovan na riziku koji operateri moraju poštovati mikrobiološke kriterijume proizvoda koji se stavljaju na tržište i kriterijume bezbednosti hrane tokom faza	Agencija za hranu i veterinu
	Sledljivost (<i>Traceability</i>);	Zakon br. O3/L-016 o hrani;	Na osnovu zakona o hrani, OBU-i su obavezni da primenjuju princip sledljivosti u svim fazama proizvodnje;	Agencija za hranu i veterinu
	Označavanje ljudske hrane i hrane za životinje;	Zakon br. 04/L-121 o zaštiti potrošača U.A. 12/2005 o obeležavanju prehrambenih proizvoda;	Zahtevi za obeležavanje su navedeni u Administrativnoj direktivi 12/2005 o obeležavanju prehrambenih proizvoda koja je zasnovana na Direktivi 2000/13/EC. Svi proizvodi moraju biti označeni u skladu sa ovim U.A. koji sadrže važne informacije za potrošača;	Agencija za hranu i veterinu Ministarstvo industrije i Trgovina
	Zaštita životne sredine			

Teme (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (Kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za implementaciju)	
	Siguran proizvođač mleka i mesa na farmi;	A.U. MA 20/2006 o higijenskim kriterijumima svežeg mleka Zakon o veterinarstvu 21/2004;	Pored kriterijuma za sveže mleko koji definišu parametre koje moraju da sakupljaju poljoprivrednici, Zakon o veterinarstvu definiše pravila za primarne proizvođače u pogledu bezbednosti proizvoda u pogledu bolesti životinja na stočnim farmama;	Agencija za hranu i veterinu
	Prerađivači mleka i sakupljači mleka Uredba br. 11/2011 o higijeni prehrambenih proizvoda;	Uredba br. 12/2011 o utvrđivanju posebnih pravila o higijeni hrane životinjskog porekla; Uredba br. 27/2012 o mikrobiološkim kriterijumima životnih namirnica;	A.U MA 20/2006 o kriterijumima higijene svežeg mleka; Mlekare moraju da se pridržavaju važećih propisa o higijeni svojih proizvoda, objekata i praksi za bezbednu proizvodnju mleka i mlečnih proizvoda; Uredba predviđa da OBU moraju biti u skladu sa HACCP principima do kraja 2013. godine; Postoji administrativno uputstvo koje definiše kriterijume za sveže mleko koji moraju biti ispunjeni pre nego što se sveže mleko može dalje prerađivati od strane prerađivača;	Agencija za hranu i veterinu
Sektor	Prerada mesa			Agencija za hranu i veterinu

Teme (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (Kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za implementaciju)	
	Odobrenje kao prerađivač mesa	<p>Zakon br. 03/L-016 o hrani;</p> <p>Uredba br. 10/2011 za zvanične kontrole preduzete radi obezbeđivanja provere usklađenosti sa zakonom o hrani i hrani za životinje i pravilima o zdravlju i dobrobiti životinja;</p> <p>Uredba br. 11/2011 o higijeni prehrambenih proizvoda;</p> <p>A.U. MA 01/2006 o odobravanju klanica i objekata za preradu mesa i njihovog</p>	<p>Na osnovu proglašanih akata, klanice i objekti za preradu mesa moraju biti odobreni za rad.</p> <p>Moraju da ispunjavaju uslove za higijenu u svojim objektima, delatnosti i zahteve u vezi sa sirovinom;</p>	<p>Agencija za hranu i veterinu</p>

Teme (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (Kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za implementaciju)
Kvalitet i sigurnost hrane;	<p>Uredba br. 11/2011 o higijeni prehrambenih proizvoda;</p> <p>Uredba br. 12/2011 o utvrđivanju posebnih pravila o higijeni hrane životinjskog porekla;</p> <p>Uredba br. 13/2011 za utvrđivanje posebnih pravila o organizaciji službenih kontrola proizvoda životinjskog porekla za ljudsku ishranu;;</p>	<p>Ovim pravilnikom se utvrđuju minimalni zahtevi koje proizvođači mesa moraju da ispune da bi svoje proizvode plasirali na tržište;</p> <p>Ne postoje opšte i posebne odredbe za proizvodne procese i samokontrole, zvanične kontrole koje moraju da provere usklađenost su definisane u Uredbi 13/2011;</p>	
Prezentacija i upotreba HACCP;	<p>Uredba br. 11/2011 o higijeni prehrambenih proizvoda;</p>	<p>Ovaj propis definiše; OBU moraju raditi po principima HACCP do kraja 2013. godine;</p>	<p>Agencija za hranu i veterinu</p>

Teme (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (Kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za implementaciju)
Sanitarna kontrola	Uredba o sanitarnoj kontroli br. 12/2011 o utvrđivanju posebnih pravila o higijeni hrane životinjskog porekla; U.A. MA 01/2006 o odobravanju klanica i objekata za preradu mesa i njihovog pregleda; Uredba br. 13/2011 o utvrđivanju posebnih pravila o organizaciji službenih kontrola proizvoda životinjskog porekla za ishranu ljudi.	Minimalni kriterijumi za sanitaciju objekata definisani su u nekoliko propisa. Zahtevi za sanitarno-higijenske uslove su obavezni za OBU tokom procesa njihovog odobrenja i registracije na početku, kao iu svim ostalim fazama proizvodnje; Provera usklađenosti je odgovornost inspektora Agencije za hranu i veterinu;	
Upravljanje otpadom i nusproizvodima;	Zakon br. 04/L-060 o otpadu Nacrt pravilnika za intermedijarne proizvode;	Opšta pravila za otpad su definisana ovim zakonom; Posebna pravila za stočarske intermedijarne proizvode biće određena na osnovu Uredbe (EZ) br. 1069/2009 koja je u postupku izrade;	Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja, Agencija za hranu i veterinu

Oprema za klanje, prerađivanje hrane i održavanje	Uredba br. 11/2011 o higijeni prehrambenih proizvoda;	Uredba br. 12/2011 definiše posebne zahteve za OBU za različite vrste klanja, postupke klanja, opremu i ceo lanac bezbednosti hrane;	Agencija za hranu i veterinu
---	---	--	------------------------------

Teme (oblast standarda)		Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (Kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za implementaciju)
		Uredba br. 12/2011 o utvrđivanju posebnih pravila o higijeni hrane životinjskog porekla; Uredba br. 13/2011 o utvrđivanju posebnih pravila o organizaciji službenih kontrola proizvoda životinjskog porekla za ljudsku ishranu;	to se tiče proizvoda životinjskog porekla. Definiše dužnosti OBU-a i odgovornosti za informisanje i praćenje lanca ishrane;	
	Prezentacija i upotreba HACCP-a;	Uredba br. 11/2011 o higijeni prehrambenih proizvoda;	Ovaj propis definiše; OBU moraju raditi po principima HACCP do kraja 2013. godine;	Agencija za hranu i veterinu

Zdravlje i dobrobit životinja

Teme (oblast standarda)		Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (Kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za implementaciju)
Zdravlje	Identifikacija i registracija životinja	Zakon br. 21/2004 zakon za veterinu;		

Teme (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (Kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za implementaciju)	
	(goveda, ovce, koze)	Administrativno uputstvo br. 12/2012 Identifikacija i registracija životinja;	Svrha ovog administrativnog uputstva je da odredi odgovarajuće mesto za proizvode životinjskog porekla kao i njihovo kretanje unutar i van Republike Kosovo, uslove i kriterijume za goveda, ovce, koze, svinje i konje;	Agencija za hranu i veterinu
	Zaštita životinja tokom transporta i klanja	Zakon br. 21/2004 Zakon o veterini i Zakon br. 02/L-10 za dobrobit životinja;		
	Zaštita životinja tokom transporta i klanja	Administrativno uputstvo br. 17/2005 o prevozu životinja unutar Republike Kosovo. Administrativno uputstvo 24/2006 o klanju životinja od strane ljudi; Sadašnje administrativno uputstvo određuje promet svih kategorija živih životinja na teritoriji Kosova;	Sadašnje administrativno uputstvo određuje promet svih kategorija živih životinja na teritoriji Kosova; Ovim administrativnim uputstvom utvrđuju se uslovi za humano klanje životinja namenjenih za klanje, kao i prilikom istežanja, vezivanja (peninga), omamljivanja, ubijanja i klanja, objekti za klanje, njihov nadzor i pregled životinja i objekata, kao i načini klanja.	Agencija za hranu i veterinu
	Uslovi za zaštitu životinja koje se drže u smislu	Zakona br. 02/L-10 Zakon o dobrobiti životinja;		

Teme (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (Kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za implementaciju)
Farmer	Administrativno uputstvo 19/2006 za stavlanje životinja u karantin	Svrha ovog administrativnog uputstva je da reguliše pitanja u vezi sa karantinom živih životinja koje se uvoze u Republiku Kosovo;	Agencija za hranu i veterinu

Teme (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (Kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za implementaciju)	
	bolesti životinja _	<p>Zakon br. 21/2004 o veterinarstvu, Administrativna uputstva za prevenciju, borbu suzbijanje zaraznih bolesti</p> <p>Besnilo ne: 10/2005; Alum 14/2005; Ptičiji grip 24/2005; FMD 27/2006; <i>Bolest plavog jezika</i> 28/2006; CFS 33/2006; TSE 34/2006; TB, bruceloza Leukoza goveda 26/2007 ; B. melitensis (ovce, koza i svinja) 07/2008; antraks 06/2008; Bolest pčela 15/2008; Salmonella kod peradi 32/2008;</p>	Sva ova administrativna uputstva su u skladu sa prevencijom, suzbijanjem i iskorenjivanjem zaraznih bolesti u Republici Kosovo;	Agencija za hranu i veterinu

Teme (oblast standarda)		Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (Kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za implementaciju)
	Zdravlje, higijena i dobrobit radnika;;	Zakon br. 04/L-161 O bezbednosti i zdravlju na radu;	Svrha ovog zakona je da se definišu mjere za poboljšanje nivoa bezbjednosti i zdravlje zaposlenih sadrži i opšte principe za prevenciju profesionalnih rizika, otklanjanje faktora rizika i nezgoda, informisanje, konsultacije, učešće uravnotežen u poboljšanju nivoa bezbednosti i zdravlja na radu;	Inspektorat rada - MRSZ
	Zaštita životne sredine;			

Zaštita životne sredine

Teme (oblast standarda)		Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (Kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za implementaciju)
Zaštita od	Zaštita površinskih voda;	Zakon br. 04/L-147 za vode Kosova;	Zabranjeno je izvođenje svih radova koji uzrokuju promjenu stanja vode; Intervencije u cilju poboljšanja, sanacije i održavanja dobrog stanja voda provode se u skladu sa planovima upravljanja riječnim slivovima; Inspekcija voda - MSPP	Inspekcija voda - MSPP

Teme (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Minimalni nacionalni standardi (Kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za implementaciju)	
	Zaštita zemlje (tla);	Zakon br. 02/L-26 o poljoprivrednom zemljištu;	Vlasnik ili korisnik poljoprivrednog zemljišta dužan je koristiti poljoprivredno zemljište na način koji odgovara prirodnim svojstvima zemljišta, ne umanjujući njegovu vrednost i koristeći odgovarajuće agrotehničke mere;	Inspekcija za poljoprivredu - MPŠRR
	Zaštita vazduha;	Zakon br. 2004/30 o zaštiti vazduha od zagađenja;	Svako preduzeće mora očuvati kvalitet vazduha, zaštititi ga od zagađenja prouzrokovanog tokom obavljanja delatnosti na teritoriji Republike Kosovo;	Kosovska agencija za zaštitu životne sredine - MŽSPP
	Očuvanje prirodnih staništa;	ZAKON br. 03/L-233 Za zaštitu e prirode;	Vlasnici i zakoniti korisnici prirodnih sastojaka dužni su da predstavnicima organa za obavljanje administrativnih i/ili stručnih poslova zaštite prirode - u daljem tekstu: nadležni organi - i osobama koje oni ovlaste da ih posete i razgledaju radi istraživanja , prikupljanje stručnih podataka, kao i da vrši nadzor nad sprovođenjem mera i uslova utvrđenih za zaštitu prirode, kao i za zaštićene vrednosti prirode;	MŽSPP

PRILOG BR. 6 ZAHTEV ZA ISPLATU

**Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government**

**Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural /Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja/Ministry of Agriculture, Forestry And Rural Development
Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë/Agencije za Ruralni Razvoj/ The Agriculture Development Agency**

ZAHTEV ZA AVANS	
MERA 3- Prerada i marketing poljoprivrednih proizvoda 2023	
I. Podaci za za podnosioca zahteva	(Ime i prezime ili pravni subjekt)
	Region:
	Opština:
	Prebivalište:
	Adresa :
	Telefon
	E-mail:
	Veb sajt :
II. Naziv projekta	....

III. Jedinstveni broj registracije (JBR) projekta	.....
	.....
	.....
	.....

Samo za službenu upotrebu(ovaj deo popunjava regionalni službenik):

Jedinstveni registarski broj (JRB) zahteva za avans : .....

Samo za službenu upotrebu(ovaj deo popunjava regionalni službenik):

I V. Datum podnošenja zahteva :	(__ / __ / ____)
V. Vreme podnošenja zahteva :	(sati i minuta, popuniti samo ako je zahtev za avans potpun)
VI. Zahtev za uplatu avansa je potpun	☐ DA ☐ NE

_____
(Ime, prezime i potpis korisnika)

_____
(Ime, prezime i potpis službenika)

VII. Registracioni broj farme (RBF):																	
--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

VIII. Registracioni broj biznisa:																		
-----------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

IX : Za sve podnosiocze zahteva

Banka	Naziv banke :	
	IBAN:	
	Br. tekućeg računa	
	Adresa :	

X. Izjave

--

Potpisom ovog zahteva za avans

Ja izjavljujem da:

- 1) Svi podaci i dokumenti koje sam dostavio uz ovaj zahtev za avans su istiniti.
- 2) Investicije predstavljene u poslovnom planu biće realizovane u potpunosti i u određenom roku.
- 3) Sredstva za koja tražim da budu uplaćena kao avans biće iskorišćena za početak investicija prikazanih u tabeli troškova za realizaciju projekta.
- 4) Nisam dobio drugu javnu finansijsku podršku za iste investicije.
- 5) Nemam zaostalih obaveza u javnim institucijama.
- 6) Slažem se da Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja objavi ove informacije o mom projektu - ime korisnika, lokaciju investicija, iznos podrške i ukupan iznos troškova.
- 7) Svestan sam da je davanje lažnih informacija kažnjivo po važećim zakonima.

XI. Datum / Potpis

Dan – mesec – godina

..... / ..... / .....

.....

.....

(Ime, prezime i potpis) (Pečat za pravne subjekte)

PRILOŽENA DOKUMENTACIJA

Molimo vas označite sa „x“ i navedite ih ovim redosledom na dnu zahteva za plaćanje

1. Opšti dokumenti

1. Kopija važeće lične karte Republike Kosovo i kopija registracije Biznisa, dokument koji pokazuje ko ima pravo da potpiše u ime kompanije;	☐
2. Ovlašćenje overeno kod notara (u slučaju kada zahtev podnosi ovlašćeno lice);	☐
3. Kopija važeće lične karte ovlašćenog lica (u slučaju kada zahtev dostavlja ovlašćeno lice);	☐
4. Kopija bankovnog računa;	☐
1. Bankarska garancija (Bankarska garancija mora biti obezbeđena za period do poslednje uplate od strane AZHB, odnosno do poslednje odluke komisije za žalbe. Svaki zahtev za dodatnim rokom mora biti pokriven bankarskom garancijom;	☐
6. Kopija ugovora i kopija Pisma obaveštenja (odobrenje);	☐

Vrednost projekta		
1. Ukupna vrednost projekta u €;		
2. Vrednost javne podrške €;		
3. 50% vrednosti javne podrške (avans) €;		

Napomena: Avansni zahtev biće odobren tek nakon potpisivanja ugovora i obezbeđenja bankarske garancije od strane korisnika.

**Republika e Kosovës Republika Kosovo
- Republic of Kosovo Qeveria - Vlada -
Government**

**Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog
Razvoja Ministry of Agriculture, Forestry and Rural
Development**

**ZAHTEV ZA
ISPLATU-2023**

Mera 3 Pod sektor. _____

(Ime i prezime ili pravni subjekt)

**I. Podaci za
Podnosioca
zahteva**

Region:

Opština :

Prebivalište :

Adresa :

Telefon :

E-mail :

Web sajt :

II. Naziv projekta	....
III. Jedinствени registracioni broj (N U R) projekta	.....

Samom za službenu upotrebu (ovaj deo popunjava regionalni službenik):

Jedinствени registarski broj (NUR) zahteva za plaćanje : .....

Samo za službenu upotrebu (ovaj deo popunjava regionalni službenik):

IV. Datum podnošenja zahteva	(__ / __ / ____)
V. Vreme podnošenja zahteva :	(sati i minuta, popuniti samo ako je zahtev za avans potpun)
VI. Zahtev za uplatu avansa je potpun	☐ DA ☐ NE

_____
(Ime, prezime i potpis korisnika)

_____
(Ime, prezime i potpis službenika)

VII. Registracioni broj farme (N I F):																						
VIII. Registracioni broj biznisa :																						
IX. Za sve podnosiocе zahteva:																						
Banka		Naziv banke :																				
		IBAN:																				
		Br. tekućeg računa :																				
		Adresa :																				
X. Izjave																						

Sa potpisom ovog zahteva za avans

Izjavljujem da :

- 1) Svi podaci i dokumenti koje sam dostavio uz ovaj zahtev za avans su istiniti.
- 2) Investicije predstavljene u poslovnom planu biće realizovane u potpunosti i u određenom roku.
- 3) Sredstva za koja tražim da budu uplaćena kao avans biće iskorišćena za početak investicija prikazanih u tabeli troškova za realizaciju projekta.
- 4) Nisam dobio drugu javnu finansijsku podršku za iste investicije.
- 5) Nemam zaostalih obaveza u javnim institucijama.
- 6) Slažem se da Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja objavi ove informacije o mom projektu - ime korisnika, lokaciju investicija, iznos podrške i ukupan iznos troškova.
- 7) Svestan sam da je davanje lažnih informacija kažnjivo po važećim zakonima.

XI. Datum / Potpis

dan – mesec - godina

...../...../.....

.....

(Ime, prezime i potpis) (Pečat za pravne subjekta)

PRILOŽENA DOKUMENTACIJA

Molimo vas označite sa „x“ i navedite ih ovim redosledom na dnu zahteva za plaćanje

1. OPŠTI DOKUMENTI

1. Kopija važeće lične karte Republike Kosovo i kopija registracije Biznisa, dokument koji pokazuje ko ima pravo da potpiše u ime kompanije;	☐
2. Ovlašćenje overeno kod notara (u slučaju kada zahtev podnosi ovlašćeno lice);	☐
3. Kopiju važeće lične karte ovlašćenog lica (u slučaju kada zahtev podnosi ovlašćeno lice);	☐
4. Originalne fakture koje potvrđuju nastale troškove;	☐

<p>5. Spisak zaposlenih i uplata doprinosa, Svi korisnici, koji su u svom poslovnom planu naveli da će otvarati nova radna mesta i za to su zaradili bodove tokom ocenjivanja, moraju ih otvoriti i dokazati uplatom penzijskog doprinosa i poreza na zarade počev od poslednjeg meseca pre zahteva za poslednju uplatu. Korisnici su u obavezi da ova radna mesta budu popunjena radnicima sa punim radnim vremenom 3 godine, koliko traje period praćenja;</p>	☐
<p>Nalog za plaćanje (u slučajevima kada je uplata izvršena u banci u iznosu većem od 500€) / fiskalni kupon (u slučajevima kada je uplata izvršena u gotovini ispod 500€) koji se nalazi u prilogu računa i pokazuje da je korisnik izvršio uplatu;</p>	☐
<p>Izvod sa bankovnog računa koji pokriva period plaćanja koji pokazuje da je korisnik izvršio uplate (u slučajevima kada su uplate izvršene transferom u banci);</p>	☐
<p>Pre podnošenja zahteva za isplatu AZHB-u, AHV mora da proceni svaki projekat da li su ispunjeni glavni nacionalni standardi u skladu sa zakonima na snazi, zajedno sa zahtevom za plaćanje i drugim dokumentima, oni moraju dostaviti Izveštaj priložen uz Kontrolne liste od AHV koje potvrđuju da je investicija u skladu sa nacionalnim standardima;</p>	☐
<p>Samo u slučajevima projekata izgradnje</p>	☐
<p>8. Dozvola e gradnju izdata od kompetentnog organa opštine , sa brojem parcele na kojoj će se izvršiti investicija;</p>	☐
<p>9. Evaluacija uticaja na životnu sredinu ako nije predviđeno zakonom ;</p>	☐

Dokumenti koji se odnose na postupke javne nabavke (odvojeni i popunjeni za svakim postupak javne nabavke)

Broj Dokumenta	Vrednost tendera _		
	Do 10 000,01 eura ☐	10.000,01 - 60.000 eura ☐	Više od 60 000 eura ☐
Vrsta kupovine	a. Robe ☐ b. Gradnja ☐ c. Usluge ☐	a. Robe ☐ b. Gradnja ☐ c. Usluge ☐	a. robe ☐ b. Gradnja ☐ c. Usluge ☐
1	Izjava	-	Kopija oglasa objavljenog u štampi/novinama
2		Najmanje tri popunjena pismena poziva, potpisana od strane ponuđača (tendera), iz Dodatka 1;	Popunjeni pismeni pozivi, potpisani od strane primaoca ponude (tendera), iz Priloga 1 - nije obavezno - ako je to slučaj/odlučuje primalac granta;
3		Kopije sertifikata o registraciji poslovanja svakog od ponuđača (za najmanje 3 ponuđača);	Kopije potvrde o registraciji poslovanja svakog od ponuđača (za najmanje 3 ponuđača);
4		Kopije fiskalnog broja ponuđača (za najmanje 3 ponuđača);	Kopije fiskalnog broja ponuđača (za najmanje 3 ponuđača);
5		Primljene ponude (najmanje 3);	Primljene ponude (najmanje 3);
6			Odluka o stvaranju komisije za procenu;
7		Izjava o poštovanju pravila za izbegavanje sukoba interesa (iz Dodatka 2);	Izjava o poštovanju pravila za izbegavanje sukoba interesa (iz Priloga 2);
8		Izjava o pouzdanosti ponuđača (iz Dodatka 3);	Izjava o pouzdanosti ponuđača (iz Dodatka 3);
9		-	Deklaracija o poverljivosti i neutralnosti (Dodatak 4);
10		Izveštaj o dodeli tendera;	Izveštaj o dodeli tendera;
11		Ugovor potpisan sa utvrđenim pobedničkim ponuđačem;	Ugovor potpisan sa utvrđenim pobedničkim ponuđačem;

Tabela troškova prema zahtevu za plaćanje
 Jedinstveni registarski broj (NUR) zahteva za
 plaćanje:

№	Vrsta troškovima	iznos		Cena po jedinici bez PDV /euro/	Cena po jedinici sa PDV /euro/	Ukupan iznos bez PDV /euro/	Ukupan iznos sa PDV /euro/	Broj računa	datum fakture	Ovlašćena podrška /euro/
		Merna jedinica	iznos							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
IZNOS ukupno:										

Beleška: Osenčene prostore u gornjoj tabeli mogu popuniti samo službenici Agencije za plaćanje

**PRILOG BR.7 IZVEŠTAJ O OCENJIVANJU SE ŠALJE PODNOSIOCU PRIJAVE SMS-om.
(Informaciono pismo , proizvodi se od sistema)**

PRILOG BR. 8 OBRAZAC ŽALBE

Žalba

Ime prezime _____, selo _____
opština _____

Žalim se na odluku br: _____ od dt. _____, kako podnosilac

PROJEKT o ruralnom razvoju :

Sektor :

prerada mleka

prerada mesa

prerada voća i povrća

proizvodnja vina

Br. prijave _____

Razlozi žalbe :

Beleška: Priložite dokumente koje osporavate

PRILOG BR.9 KONTAKTI I INFORMATIVNI PUNKTOVI

kontakti i informativni punktovi (mesta) vezan sa aplikacijom

MBPZHR / AZHB MBPZHR / AZHB Adresa: Rr: Ukshin Hoti 10,000 Prishtinë- Kompleksi „Ramiz Sadiku,, kati I IX nga e Hëna deri të Premten nga ora 10:00 - 12:00 dhe 13:00 – 15:00 tel; 03820038-871 ose 3820038-421

Regionalne kancelarije AZHB

Br.	Region	Adrese	Telefon
1	Priština	"Industrijska zona" - Kosovo Polje, (suprotno Maxi-Marketu)	038601-169
2	Mitrovica	"Kraljica Teuta" bb	028522-501
3	Peć	Poljoprivredni Institut, Fidanište"	039431-276
4	Đakovica	Ul. „Marin Barleti" br.2, kat III.	0390320-992
5	Prizren	Ul. „Avni Rrustemi" 159	0292 44-793
6	Uroševac	„Mučenici Nacije“ bb.	0290324-661
7	Gnjilane	„Bulevar nezavisnosti " (ul.Uroševca, Soliter 1 sprat)	028032-6106

Obrazac indikatora

Mera 3 : Investicije u fizičku imovinu u preradi i marketingu poljoprivrednih proizvoda

Podmera: _____

Region _____

opština _____

Selo: _____

Naziv/preduzeće: _____

Prijava po

Prvi put:

Drugi put:

Treći put:

Više puta:

Sažetak indikatora za projekat: (naziv projekta)

Vrsta investicije:

Novi objekat:

Renoviranje/ proširenje postojećih objekata:

Mašine/ oprema/ nova tehnologija:

Oprema za obnovljivu energiju:

Ostalo: _____

Identifikacioni broj farme

--	--	--	--	--	--	--	--

Poslovni broj²

--	--	--	--	--	--	--	--

---

² Ako konkurišete kao biznis/ preduzeće

Tip indikatora	Indikator	Podaci koje daje podnosilac zahteva		Kontrola od strane regionalnog službenika
Input	Ukupna vrednost javne pomoći (euro);			
Otput	*Ukupan obim investicije (euro), kako što sledi:			
	Novo preduzeće;	da	ne	☐
	Mladi farmer;	da	ne	☐
	Žensko.	da	ne	☐
Rezultati	Kompanija će povećati proizvodne kapacitete;	da	ne	☐
	Biće implementirani novi proizvodi i/ili nove tehnologije;	da	ne	☐
	Farma će proizvoditi obnovljivu energiju;	da	ne	☐
	Poboljšanje standarda u pravcu usaglašenosti sa standardima EU, koji se odnose na bezbednost hrane / zdravlje životinja / i životnu sredinu (%);	da	ne	☐
	Zaštita novih proizvoda i obezbeđivanje primene novih tehnika;	da	ne	☐
	Poboljšanje upravljanja u tretmanu otpada;	da	ne	☐
	Poboljšani marketing;	da	ne	☐
	Proširenje/konsolidacija ugovornih odnosa sa poljoprivrednicima;	da	ne	☐
Uticaj	Ukupna vrednost prihoda bez implementacije projekta (€/godišnje)			☐
	Ukupna vrednost prihoda prve godine sa implementacijom projekta (€/godišnje)			☐
	Broj stalno zaposlenih u poslednjoj godini pre realizacije projekta (FTE);			☐
	** Broj dodatnih zaposlenih sa punim radnim vremenom, kao rezultat investicije, u prvoj godini nakon realizacije projekta, (FTE);			☐
	Studenti/novo diplomirani ili na poslednjoj godini angažovanih studija.			☐

*Ukupan obim investicije uključuje prihvatljive troškove (javna finansijska sredstva i privatno sufinansiranje prihvatljivih troškova) i neprihvatljive troškove

** Puno radno vreme (Full Time Equivalent-FTE) = 225 radnih dana godišnje

PRILOG BR..11 POSLOVNI PLAN - FINANSIJSKI DEO

Povraćaj investicija - PI / za grantove za ruralni razvoj 2023

	Predviđanje rashoda i prihoda ako se projekat ne realizuje (euro);			Predviđanje rashoda i prihoda ako se projekat realizuje (euro);			Razlika ka rezultat implementacije projekta (euro);				Vrednost privatnog sufinansiranja prihvatljivih rashoda (euro);	Povraćaj investicija KI (ako sve rubrike imaju pozitivnu vrednost KI je postignut;
	Ukupna vrednost rashoda proizvodnje	Ukupna vrednost prihoda;	Profit	Ukupna vrednost rashoda proizvodnje	Ukupna vrednost prihoda	Profit	Razlika u prihodima	Razlika u izdacima	Dodatni profit	Dodatni profit (kumulativni izveštaj		
			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
			0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
			0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
			0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
			0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
			0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Godi			0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Pred			0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
viđe			0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00

Objašnjenje:

Samo u bele kolone može i treba da se piš

Najmanje broj na kraju ove kolone mora biti pozitivan, inače projekat mora biti odbijen kao neprihvatljiv jer dodatna dobit ne pokriva investiciju ni nakon 10 godina.

Tok gotovine u exel-u za naredne tri godine

Prilikom sastavljanja poslovnog plana, između ostalog konkretno o novčanim tokovima, treba uzeti u obzir da prihodi treba da se deklarišu samo prihodi od prodaje proizvodnje kao rezultat realizacije projekta. U ovu kolonu nemojte upisivati prihode iz drugih izvora, npr. Direktno plaćanje, kredit itd.

Novčani tok- Cash-flow 2023

Prihodi		TROŠKOVI		Stanje (euro)		
Datum	Članak	vrednost (evro)	Članak	vrednost (evro)		
1. godina			Glavne sirovine		Ako ova kolona pokazuje negativnu vrednost tek na kraju godine, projekat se mora odbiti kao neprihvatljiv	
			Radna snaga			
1. mesec			Struja, voda			
			Transport/gorivo			
			Održavanje i popravke			
			Rate kredita			
			Nove investicije			
	Ostalo		Ostalo			
	Ukupno	0,00	Ukupno	0,00		0,00
1.godina			Glavne sirovine			
			Radna snaga			
2. mesec			Struja, voda			
			Transport/gorivo			
			Održavanje i popravke			
			Rate kredita			
			Nove investicije			
	Ostalo		Ostalo			
	Ukupno	0,00	Ukupno	0,00	0,00	
1. godina			Glavne sirovine			
			Radna snaga			
3. mesec			Struja, voda			
			Transport/gorivo			
			Održavanje i popravke			
			Rate kredita			
			Nove investicije			
	Ostalo		Ostalo			
	Ukupno	0,00	Ukupno	0,00		0,00

PRILOG BR. 12 ETIČKI KODEKS ZA KONSULTANTSKE KOMPANIJE

Preporuke za podnosiocę prijava: Etički kodeks za konsultantske kompanije

MPŠRR ili AZHB ne mogu da intervenišu u ugovorne odnose između dve privatne strane.

Međutim, smatramo da je važno dati neke preporuke:

- Za pripremu prijave podnosilac prijave nije u obavezi da angažuje konsultantsku kompaniju
- podnosilac zahteva sam odlučuje da li će angažovati konsultanta i kojeg će konsultanta angažovati;
- U slučaju komplikovanijih projekata (npr. sa planom poslovanja i izgradnjom), savetujemo podnosiocu prijave da angažuje specijalizovane savetnike;;
- Službenicima Agencije za razvoj poljoprivrede zabranjeno je da preporučuju određene savetnike. U slučaju da se dokaže sukob interesa između savetnika i Agencije za platni promet, prijava se odbacuje kao pokušaj prevare i službeno lice se kažnjava u skladu sa zakonima zemlje i internim pravilima AZHB;
- Podnosilac zahteva potpisuje ugovor sa savetnikom pre podnošenja prijave. Usmeni dogovor nije dovoljan;
- Troškovi savetovanja se prihvataju ako se projekat odabere i finansira AZHB. Za ovo, konsultant mora da izda redovnu fakturu i podnosilac zahteva mora da je plati;
- U slučaju da se projekat proglašuje neprihvatljivim krivicom konsultanta, podnosilac prijave ne mora da plati jer je dužnost konsultanta da pripremi samo prihvatljive projekte;
- Ako je prijava prihvatljiva, ali nema dovoljno bodova, konsultant mora biti plaćen jer nema uticaja na određivanje bodova;
- Podnosilac zahteva mora da vodi računa da na vreme dostavi svu potrebnu dokumentaciju i priloži je svojoj prijavi. Savetnik mora da proveri da li je prijava kompletirana;
- Podnosilac prijave može zatražiti pomoć od konsultanta u realizaciji projekta ako je to predvideo ugovorom;
- Podnosiocu prijave nije dozvoljeno da nakon izbora projekta promeni konsultantsku kompaniju jer je prihvatanje troškova pripreme projekta vezano za kompaniju koja je izradila projekat..

PRILOG BR. 13 PROMOCIJA

Svi korisnici moraju poštovati pravila promocije postavljenih od finansijske institucije. Svi korisnici bespovratnih sredstava iz Programa za poljoprivredu i ruralni razvoj, pre zahteva za poslednju isplatu, u mestu investicija, moraju postaviti tabelu prikazanu u Prilogu br. 13. Ova tabla mora biti postavljena na vidnom mestu, dimenzija: 100 cm x 50 cm, od tvrde plastike, ispisana bojom otpornom na atmosferske uticaje..

PRILOG BR. 14 IZJAVA POD ZAKLETVOM/ZALOGA

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria -Vlada - Government
Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja - Ministry of Agriculture,
Forestry and Rural Development
Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë
Agencije za Ruralni Razvoj/ The Agriculture Development Agency

IZJAVA POD ZAKLETVOM / ZAKLETVA

Ja _____ sa ličnim brojem _____
Adresa: _____, uz punu pravnu i krivičnu
odgovornost, izjavljujem pod zakletvom da svojim potpisom i prilogom dokumenata uz
onlajn aplikaciju osiguravam da su svi dokumenti, informacije i podaci koji su
predstavljani u aplikaciji za Program ruralnog razvoja - PRR 2023 su jasni , pouzdan i
tačani i da će za svaku nejasnoću, netačnost i falsifikat snositi zakonsku i krivičnu
odgovornost.

Datum ____. ____.2023

Potpis deklaranta

_____

